

**Magyar Innovációs
Szövetség 2007. évi
rendes közgyűlése**

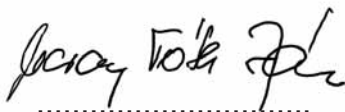
**MAGYAR INNOVÁCIÓS SZÖVETSÉG XIX.,
2007. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSE**

2008. február 22., Európa Kongresszusi Központ

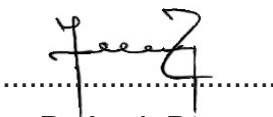
JEGYZŐKÖNYV

(A közgyűlésen készült hangfelvétel alapján)

Hitelesítették:

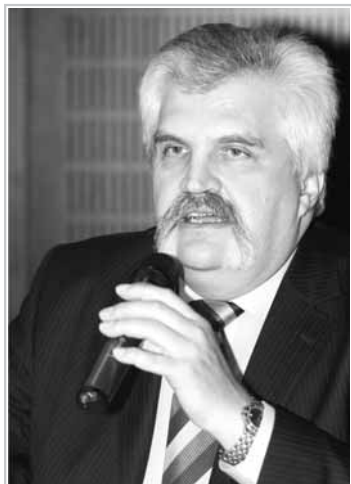
Garay Tóth János

Dr. Inzelt Péter

MEGNYITÓ

Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

Tisztelettel köszöntök mindenkit a Magyar Innovációs Szövetség 2007. évi rendes közgyűlésén, amelyet a hagyományoknak megfelelően a tárgyévet követő második hónapban tartunk. Szeretettel köszöntöm tagintézményeink képviselőit, köszöntöm a kedves vendégeket és köszöntöm meghívott előadóinkat is.

Közgyűlésünk előadásokkal kezdődik, amit hozzászólások követnek, majd a Felügyelő Bizottsági jelentés után egy fogadással zárul. Idei közgyűlésünk a „Nem az iskolának, a jövőnek tanulunk” mottó jegyében zajlik.

Mielőtt rátérnénk az előadásokra, tájékoztatásul közlöm, hogy a Magyar Innovációs Szövetség elnöksége ez évben is döntött a média díj átadásáról. Az innováció témájával foglalkozó, több éves újságírói munkájáért a MISZ „2007. évi média díjában” Faggyas Sándor, a Magyar Hírlap lapszerkesztője részesült. Írásaiban szigorú szakmai elvek alapján fogalmazza meg az innovációs terület problémáit, eredményeit. A Magyar Innovációs Szövetség tehetséggondozásával kapcsolatos tevékenységéről, az Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Versenyről, a Magyar Fiatal Tudósok Társaságának szakmai munkájáról, a fiatalok iránti elkötelezettséggel, segítő szándékkal ír cikkeiben.

Kérem Faggyas Sándor urat, hogy a díjat átvenni szíveskedjék.

Folytatva a programot, elsőként felkérem Monszpart Zsolt, általános elnökhelyettes urat, hogy a Magyar Innovációs Szövetség 2007. évi tevékenységéről szóló értékelését szóban kiegészíteni szíveskedjen.

A 2007. ÉVI ÍRÁSOS BESZÁMOLÓ SZÓBELI KIEGÉSZÍTÉSE

Monspart Zsolt, a Magyar Innovációs Szövetség általános elnökhelyettese

A szóbeli kiegészítéshez hoztam néhány írott, vetített képet, mert tudom, hogy a vizuális élmények maradandóbbak. Három témát gondoltam kiemelni a szóbeli kiegészítéshez. A Szövetségnek a legfontosabb tevékenysége a tagság érdekképviselése, mint ahogy ez az alapszabályban is megfogalmazódik. Az ország jelenlegi gazdasági helyzetében az egyik legfontosabb dolgunk, hogy az ország innovációs képességét segítsük. A 3. legfontosabb dolog, nem prioritási sorrendben, az innováció népszerűsítése. Erről szeretnék pár szót szólni, hogy különösen a fiatalok körében, mit

tettünk az elmúlt egy évben, azért, hogy az innovációt még inkább az ő figyelmük középpontjába állítsuk.

Természetesen ez a rövid 10 perc nem fog mindenre kiterjedni és csak föl-villantok képeket és eseményeket abból a rendkívül gazdag tevékenységből, amit a Szövetség 2007-ben végzett és magáénak mondhat.

A K+F-t és innovációt érintő kormányzati anyagok véleményezése. Ez volt az egyik kulcsponti terület. Több mint 33 írott anyagot, véleményt bocsátottunk ki. Megtisztelt minket a kormányzat azzal, hogy valamennyi kutatással, tudományos területtel, innovációval kapcsolatos szabályozó tervezetét véleményezhettük. Nyilván az egy másik kérdés, hogy milyen szinten vették figyelembe a véleményünket. De legalább ott lehettünk a startvonalnál. Ezek között a legfontosabb az év során a Tudomány-Technológia és Innováció-politikai stratégiájáról szóló kormányrendelet volt, amit elfogadott a kormány. Ennek a megszületése is egy nagyon pozitív tény.

Ugye hosszú évek óta több tervezetet véleményeztünk már, és ez egy óriási eredmény, hogy van egy elfogadott stratégiánk. Ennek az intézkedési tervéhez szóltunk hozzá, amelyben megjelenik az Innovációs Nagydíj, ill. két területen nevesítve is van a Szövetség. Egyéb fontos témákkal is foglalkoztunk, úgymint az összes Gazdaságfejlesztés Operatív Program innovációval foglalkozó részeinek tervezeteivel, ezeket véleményeztük. Nagyon sok munkát öltünk abba, hogy a

kormányzati feltételrendszer egy jobb irányba alakuljon, és segítse az innovációt. Itt emelném ki, hogy a kormányzat ténylegesen elfogadott minket partnernek, pl. az NFÜ válaszolt is az észrevételeinkre írásban, amit sajnos nem mindegyik minisztériumról lehet elmondani, mert pl. az oktatási miniszternek küldött, az oktatási kerettanterv módosításáról szóló véleményünkre még nem kaptunk választ, jóllehet, ez már több hónapja volt.

Kiemelten foglalkoztunk értelemszerűen a regionális innovációs ügynökségeknek a 2008-as pályázati lehetőségeivel, mert ez fontos a Szövetség életében, hogyan, milyen módon tudunk még jobban kifelé nyúlni az országban és még jobban kibocsátani csápjainkat az innováció segítése érdekében.

Egy nagyon fontos vonulat volt a 2006. áprilisában elindított „Megállapodás a jövőnkért” kiáltványnak a 2007-es eseményei, amikor is a miniszterelnök úrral, ill. a pénzügyminiszter úrral közösen különböző témákban találkoztunk, és elmondhattuk a véleményünket, többek között hozzájárulhattunk a kormányzati javaslatokhoz olyan területeken, mint pl.: a gazdaság kifehérítése és az ehhez szükséges intézkedések véleményezése.

Folytatódott a tagozatok munkája. A Szövetség keretében az Agrár Innovációs Tagozat, a Vállalkozásfejlesztési Tagozat működött változatlanul.

A Szövetség képviselteti magát különböző országos szervezetekben, sőt különböző nemzetközi szervezetekben is, részben tagjainkon, részben az elnökségi tagokon keresztül. Ezek közül csak a legfontosabbak: a Kutatási Technológia és Innovációs Tanács, ahol tiszteletbeli elnökünk és egy elnökségi tagunk képviseli a Szövetséget; a Versenyképességi Tanács; a szellemi iparjogvédelmi nemzetközi és hazai fórumok. Az alelnökök, az elnökségi tagok, a vezetőség mindenütt szerepel és próbálja az innováció fontosságát becsempészni a születő anyagokba, állásfoglalásokba.

Meg kell említenem az E-learning című kezdeményezést, amely 2007-ben kezdődött az Innostarttal közösen. Innovációs menedzserképzésről, a távképzésnek egy formájáról van szó, amely ingyenesen, a honlapunkon keresztül hozzáférhető. Egy oklevelet kap az, aki ezt a képzést elvégzi. Az első év még létszámát tekintve szerény eredménnyel büszkélkedhet, de remélhetőleg a jövőben ezt minél többen elvégzik.

A másik nagy fő terület az innováció népszerűsítése. És itt először a fiatalokról szólok, a fiatalokkal kapcsolatos tevékenységekről. Az Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Verseny, melyre 109 előzetes pályázati javaslat érkezett, majd egy második körben 53 pályázat került végleges kidolgozásra. A zsűrinek igen nehéz dolga volt, és négy darab első helyezettet választott ki. És

ezek közül háromnak az volt a jutalma, hogy Valenciában részt vehetett a 19. Európai Fiatal Tudósok Versenyén. Innen egy első díjat el is hoztunk.

Spohn Márton nevéhez fűződik ez a sikeres dolgozat, az a munka, amely a növények kártevőkkel szembeni önvédelmének vizsgálatát taglalta. Spohn Márton részt vehetett a Stockholmi Nemzetközi Fiatal Tudósok Szemináriumán, aminek a vége a Nobel-díj kiosztó esemény. Így egy igen rangos eseményen is ott volt. Még egy nevet szeretnék a fiatalok közül megemlíteni, Buza Dániel nevét, aki „Mozgásminta felismerése számítógép segítségével” című munkájával nyerte el az Európai Szabadalmi Hivatal különdíját. A fiatalokat hozzásegítettük ahhoz, hogy különböző nemzetközi fórumokon is részt vehessenek, Londonban, Karlsruheban, Kínában és még számtalan helyen. El kell mondanom, hogy a fiatalok nagyon jól szerepelnek a különböző versenyeken, hozzá a nemzetközi díjakat és erre igen büszkék vagyunk, ezt csak tovább erősíteni kell és folytatni.

Meg kell említeni a MAFITUD-ot. Két országos rendezvénye volt idén, az egyik májusban a Graphisoft Parkban, egy pedig augusztus végén Nádasdladányban, a Nádasdy Akadémián.

Áttérek a felnőtteket érintő fontosabb eseményekre, akkor természetesen az Innovációs Nagydíj az egyik legfontosabb, amit meg kell említenem. Hagyományosan, már 15. alkalommal került átadásra az Országgyűlés elnök asszonya, illetve több miniszter jelenlétében. A Nagydíjat a MEDISO Orvosi Berendezés Fejlesztő és Szervíz Kft. nyerte. 45 sikeres pályázó közül a nyertes témája a „Nanospektrum CTI kisállatvizsgáló-rendszer” volt. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy biztassam tagvállalatainkat arra, hogy vegyenek részt az Innovációs Nagydíj Pályázatán, hogy minél több sikeres pályázó közül lehessen választani.

2007-ben rendeztük meg második alkalommal a NovaTech csúcstechnológiai témájú Innovációs Technológiai Üzleti Terv Versenyt. Itt a magyarországi nyertes továbbjutott a közép-kelet európai regionális döntőbe, illetve ott is elhozta az egyik 10000 Ft-os első díjat, plusz még részt vehetett a kaliforniai világdöntőn.

Befejezésképp néhány szó a szervezeti életéről. Sikerült 2007-ben növelni a tagvállalati létszámot, 276-ról 294-re. Két év enyhe hiány után sikerült pozitív költségvetési egyenleggel zárunk a 2007. évet. Ez egy nagyon jó eredmény. Az alapszabályban rögzítetteknek megfelelően működtek a választmányi ülések. Két alkalommal rendeztünk választmányi ülést, ahol Havass Attila az MTA Közgazdasági Kutató Intézetének szakértője, illetve másik alkalommal Pártos Ferenc, az NKTH elnöke volt vendég előadónk.

Nagyjából havonta voltak elnökségi ülések, ahol megszülettek azok a döntések,

amelyek a szervezet életét irányítják, befolyásolják. Működtek a regionális képviselők, a hét igazgató kiváló munkát végzett és ezért köszönetet mondok nekik. Nem fér bele ebbe a rövid ismertetésbe, hogy tételesen végigvegyük azt a rengeteg programot, amelyen az ő segítségükkel megjelent a Szövetség. Ki kell emelnem azokat a rendezvényeket, konferenciákat, amelyek országos hatáskörűek voltak. Ezek közül is az egyik legfontosabb a Magyar Műszaki Értelmiség Napja, május 4-én, az MTA Dísztermében a Szövetség társrendezésében szerveztünk meg. Az idén is sor kerül majd erre.

Még meg kell említenem a Nagyvállalati Klubot, ez 2007-ben indult el, ahova rangos előadókat, Pártos Ferencet az NKTH elnökét, Ormosy Gábort, a MAG Zrt. elnök-vezérigazgatóját és még sok mászt hívtunk meg. Ennek a klubnak az a célja, hogy segítse a nagyvállalatokat az elmúlt évben a pályázati rendszerek útvesztőjében utat találni.

Természetesen kellene még beszélnem az Innoforumról, a Hazai Szellemi Termék Börzéről; a Hírlevelekről – 23 alkalommal küldtünk ki, több mint 1500 címzetthez hírlevelet; a megújult honlapunkról, amelynek egy jelszóval védett területéhez csak a tagvállalataink férnek hozzá, s így még célzottabb információkat tudunk eljuttatni a tagsághoz; a médiákban, sajtóban megjelenéseinkről. De ez mind-mind nem fér már bele a tíz perces előadáskorlátomba.

Befejezésképp szeretném megköszönni mind a tagságnak, mind a vezetőségnek a 2007-es év munkáját, áldozatos munkával járultak hozzá ahhoz, hogy az innováció Magyarországon egy magasabb szintre kerülhessen. Köszönöm szépen a figyelmet.

Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

Köszönöm szépen, egy apróságban hadd korrigáljam elnökhelyettes úr szavait. A NovaTech-nél a 10000, a szám stimmel, de a kvantum nem forint, hanem dollár. Ez valószínűleg a résztvevőknek jelentős különbséget jelent. Közben a Mandátumvizsgáló Bizottság 9 óra 40-es állapotot közölte velem. 9 óra 40-kor már 131 szavazati jogú tag volt jelen. Ettől kezdve határozatképes a közgyűlésünk, ráadásul azóta is többen érkeztek még, tehát a határozatképesség bőségesen megvan.

Mivel szokatlan módon egy kicsit gyorsabbak voltunk, mint a program, ezért úgy gondolom, hogy a miniszter úr előadása utánra tervezett szakmai vitát és a hozzászólásokat megkezdhetjük, hogy ne vesszen kárba idő. Én két előre bejelentett hozzászólásról tudok, kezdjük azokkal. Elsőként Pakucs Jánost szeretném kérni, egy programnak a bemutatására.

Dr. Pakucs János, tiszteletbeli elnök, az Olajterv Holding Zrt. ügyvezető igazgatója

– Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Elnök Úr!

A mai közgyűlés szakmai része a képzésről, döntő mértékben az oktatásról, a tehetségkutatásról szól. Szeretném előzetesen röviden ismertetni a Magyar Innovációs Szövetség által indított legújabb programot.

Két nappal ezelőtt, február 20-án egy sajtótájékoztató keretében hirdettük meg az ezzel a témával kapcsolatos nagyszabású, tudománynpszerűsítő, tehetségkutató, tehetségfeltáró programunkat. A tudománynpszerűsítő információs rendszert a THE betűkombináció jelképezi. Ezt a három betűt mindenki megpróbálja valamilyen nyelven értelmezni, én egy nagyon egyszerű megoldást mondok erre a három betűre, ezt úgy kell kiejteni, hogy THE (té-há-e). Abban bízunk, hogy ez a THE Program, ami egyébként a Tudományos, a Hasznos és az Emberi szó kezdőbetűiből adódik, egy ismert védjeggyé, emblémává fog válni egy félében belül. Abban bízunk, hogy az egyik legismertebb internetes hívójel lesz Magyarországon és az ismert internetes portálokat megelőzzük ezzel a rendszerrel.

Miért rendszer? Ez egy olyan információs tehetségkutató program, amely egy nagy internetes portálra (www.the-online.hu) épül. Emellett kiegészül 100.000 példányszámú rendszeresen megjelenő, a Pesti Esthez hasonló kiadvánnyal, a Tudományos Hasznos Emberi információkról szóló nagy plakátrendszerrel, eddig 560 iskolával, oktatási intézménnyel kötött szoros együttműködéssel és számos ezzel kapcsolatos rendezvénnyel.

Azt szeretnénk ezzel a programmal elérni, hogy az érdeklődést már a középiskolában felkeltsük a tudományos, műszaki tantárgyak, témák irányában. Segíteni kívánjuk a tudományos, műszaki képzést és ezen a területen a tehetségek feltárását. Azért, hogy sokan igénybe vegyék ezt a szolgáltatást, egy jól működő, interaktív rendszert (pályázatokkal, nyereményekkel stb.) dolgoztunk ki. Célunk, hogy minél többen kapcsolódjanak be ebbe a programba.

Összefoglalva, szeretnénk elérni, hogy év végéig a portál egy százezres látogatottságú internetes helyé váljék, és valóban teljesítse azt az elképzelést, amit kitűztünk.

Pongorné Csákvári Mariann, az INNOSTART Nemzeti Üzleti és Innovációs Alapítvány igazgatója

– Köszönöm Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szeretném tájékoztatni Önöket, és nagy örömmre szolgál, hogy itt erre lehetőség van, hogy 2008. június 25-e és 27-e között Budapesten kerül sor a European Business Network, azaz az Európai Üzleti és Innovációs Központok hálózata 17. kongresszusára.

A kongresszus szervezését minden évben megpályáztatja a szervezet Brüsszeli központja. A pályázat eredményeképpen az Innostart Nemzeti Üzleti és Innovációs Központ nyerte el a lehetőséget arra, hogy megszervezze az EBN 2008. évi kongresszusát. Szeretném arra kérni Önöket, hogy segítsék munkánkat a kongresszus programjának tartalmas és magas színvonalú megszervezésében.

Az esemény jelentőségét növeli, hogy először kerül megszervezésre a kongresszus az Európai Unió új tagállamában. Eddig csak a régi uniós országokban került sor ilyen rendezvényekre.

A kongresszus megrendezésének költségeit a szervezőnek kell fedeznie. A finanszírozásban nagy segítséget kapunk a Gazdasági és Közlekedési Minisztériumtól valamint a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivataltól, ezt itt is szeretném megköszönni. A finanszírozás két harmadát adja az állami támogatás, egy harmadát pedig a szervezőnek és partnereinek, azaz szponzoroknak kell biztosítaniuk.

Bízunk a MISZ tagjainak támogatásában és közreműködésében, melynek eredményeként tartalmas és színvonalas lehet a rendezvény.

Szeretném tájékoztatni Önöket, hogy a kongresszus ünnepélyes megnyitására június 25-én délután a Parlament Felsőházi Termében kerül sor, a konferencia helyszíne pedig a VAM Design Centerben lesz, amely maga is egy impozáns innovatív vállalkozás.

Engedjék meg, hogy itt és most szeretettel meghívjam a mai közgyűlés minden résztvevőjét az EBN kongresszusára!

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket.

Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

A továbbiakban azt javaslom, hogy miniszter úr érkezéséig további hozzászólások meghallgatásával folytassuk a programot. Mivel várhatóan most is, és a szakmai program után is, sok hozzászólás lesz, kérem, hogy a hozzászólásokat, lehetőleg három percben korlátozzuk. Ezek után tehát megkérdezem, hogy az előterjesztett anyaghoz, az éves beszámolóhoz kinek van hozzáfűzni valója? Úgy tűnik, hogy nagyon kimerítőre sikerült a beszámoló, ami tulajdonképpen rendjén is van.

A világért se szeretném az időt húzni, de mégis engedjék meg, hogy tegyek egy fontos bejelentést, amit valamikor úgy is megtettem volna. Ahogy arra elnökhelyettes úr is utalt, a műszaki értelmiség napjából hagyomány lesz. Ahogy azt tavaly elhatározták, az idén is megalakult a szervező bizottság, és a programnak a főbb vonalai már ki is vannak tűzve. Mielőtt még az írásbeli meghívók megjelennek, szeretném mindenkinek felhívni a figyelmét, hogy a magyar műszaki értelmiség napja, nem is egy nap, hanem – ahogy tavaly is volt – egy rendezvény sorozat, ami május 7-én este kezdődik egy Benkő-koncerttel a Papp László Sportarénában. Csütörtökön különféle szakmai rendezvények vannak, amelyekből kiemelendő a MTESZ gyémánt jubileuma. Május 9-én, 10 órától a MISZ és az MTA szervezésében tudományos előadás-sorozatot lesz az Akadémián, délután a Magyar Szabadalmi Hivatalban, a Magyar Mérnök Akadémia rendez ünnepi ülést. Szombaton kulminál az egész rendezvénysorozat, a Parlamentben egy köszöntéssel, aminek Szili Katalin házelnök asszony a fővédnöke, és ahol reményeink szerint a közsféra jeles képviselői köszöntik a műszaki értelmiségeket. Kérem tehát, hogy aki tud, vegyen részt ezeken a rendezvényeken.

Úgy gondolom, hogy valóban fontos lenne, hogy ebből egy olyan sorozat legyen, ami valóban egy szép hagyományt alakít ki, hiszen a műszaki értelmiség valóban megérdemli azt, hogy egy ilyen nap legyen. Manapság már az ilyen-olyan napokból dömping van – nem akarok trivialisálni, de talán meg kellene hirdetni azt a napot, ami semminek sem a napja – de szeretném, ha ebből a dömpingből kiemelkedne a műszaki értelmiség napja, és nem egy lenne azok közül.

No, ennyi bemelegítés után, ismételten megkérdezem, hogy a kiküldött szakmai anyaghoz van-e valakinek valamilyen hozzászólni valója. Még engedjék meg, hogy hozzáfűzzek valamit, ami mindenképpen kikívánczik belőlem. Ahogy hallottuk, és ahogy az az írásbeli beszámolóban is benne van, az elmúlt évben 33 anyagról készítettünk írásbeli véleményt, ami meglehetősen sok munkaóra, ha összeszámoljuk, és meglehetősen sokoldalnyi írott anyag. Aminek mindenképpen örülünk, és megtisztelőnek vesszük. Én is csatlakozom elnökhelyettes úrhoz abban, hogy az államigazgatás egyre komolyabban partnernek tekint bennünket. Ugyanakkor, ha erre a rengeteg munkára rátekintek, akkor az az érzésem, hogy vajúdtak a hegyek, nem is egeret, hanem törpecickányt szültek.

A viláért sem akarom azoknak a jóhiszeműségét kétségbe vonni, akik ezen kezdeményezések mögött állnak.

Amit azonban hiányolok az egy vezérelv. A probléma az, hogy az országban sokan, sok helyen az államigazgatásban jóhiszeműen dolgoznak, egyes részprojekteknél a menedzselésén, az egészről valahogy nem akar egy rendszer összeállni, és ez az innováció területén nagyon nagy baj. Többször elmondtuk, és most is elmondom, hogy mi a kapott anyagokat továbbra is véleményezni fogjuk legjobb tudásunk és lelkiismeretünk szerint. De nagyon fontos lenne, hogy egy koncepció kezdjen el úgy kialakulni, hogy ezek a vélemények, s nem is vélemények a fontosak, hanem a mögöttük álló anyagok, ne maradjanak fragmentumok. Ne egy mozaiknak a nem nagyon korrelált részegységei legyenek, hanem ténylegesen álljon össze az egész egy egységbe, mert az innováció tekintetében a rendszernek önmagában legalább akkora szerepe van, mint egyéb paramétereknek, mint pl. a pénznek.

No, akkor ismételtén harmadszor is felteszem a kérdést, hogy van-e valakinek hozzászólnivalója a kiküldött szakmai anyaghoz? Amennyiben nincs, én azt gondolom, hogy nincs okunk tovább várni. A beszámolóval kapcsolatban képesek vagyunk határozatot hozni. Úgyhogy előterjesztem határozathozatalra a kérdést, megkérdem, hogy ki támogatja a 2007. évi beszámoló elfogadását.

Kérem, hogy nyílt szavazással szavazzunk. Köszönöm. Ki az, aki tartózkodott a szavazástól? Nem látok ilyet. Ki az, aki nem fogadja el a 2007. évi beszámolót? Ilyen sincs. Megállapítom tehát, hogy a közgyűlés a 2007. évi beszámolót egyhangú szavazással elfogadta.

A következőkben azonban úgy gondolom, hogy illő lesz továbbmenni ezzel a napirendi ponttal. Itt azért egy belső cserét hadd javasoljak. Van néhány egyszerű technikai ügy, amelyeket célszerű lenne előrevenni. Nyilvánvaló, hogy az FB jelentését majd alaposabban meg kell tárgyalnunk. A technikai jellegű ügyek az Alapszabály módosításával kapcsolatosak. Ezzel kapcsolatban írásban kiküldtünk két anyagot, amelyeket szeretnék most nagyon röviden szóban is előterjeszteni. Inkább azt mondom, hogy inkább indoklást szeretnék mögé tenni. Az egyik az alapszabály módosításnak az a része, amelyik a 2. § 2.2-es bekezdésére vonatkozik, s amit úgy szeretnék módosítani, hogy a Szövetség regionális képviselőit cím szerint nevesítjük. Erre azért van szükség, mert fölvetődtek olyan aggályok, hogy bizonyos pályázatokban – az igazi apropót a RIÜ Pályázatok jelentették – kétségek támadtak a tekintetben, hogy a MISZ regionális szereplő-e. A RIÜ Pályázatokban – egyébként érthető módon – a kiírásban szigorú feltételként szerepel az, hogy csak a régióban honos szervezetek pályázhatnak. Természetesen mi úgy gondoljuk, hogy a MISZ azért hozta létre a területi igazgatóságokat, hogy honos legyen a régióban.

De való és igaz, hogy ezek címszerűen, nem voltak felsorolva az Alapszabályban. Azért hozzáteszem, hogy szövetségek esetében, az a típusú telephely-felsorolás, ami cégek esetében egyértelművé teszi a helyzetet, nincs, ezeket egyszerűen nem tartja nyilván a Főváros Bíróság. Ezért, hogy a RIÜ-k szerepe biztos legyen ilyen pályázatok során, az elnökség úgy döntött, hogy javasoljuk az alapszabály módosítását oly módon, hogy a regionális képviseletek ezen túl címszerűen is fel legyenek sorolva. Így az Alapszabály egy olyan dokumentum lesz az ilyen fajta pályázatoknál, amire való hivatkozással biztos, hogy nem szenvednek hátrányt regionális képviseleteink. Megkérdem, hogy van-e valakinek ehhez a javaslathoz valamilyen hozzászólása. Ha nincs, akkor szavazásra teszem fel a kérdést, hogy ki fogadja el az Alapszabályunk ilyen értelemben vett javaslatát. Köszönöm. Ki az, aki tartózkodott? Ki az, aki ellene szavaz? Akkor megállapítom, hogy a közgyűlés egyhangú szavazással elfogadta az alapszabály módosítását ebben a pontban. Ehhez kapcsolódóan egy további szavazást is kell tennünk, ami a záró rendelkezéseknek a formális módosítása. Tudniillik megállapítjuk magunkról, hogy ma tartottuk a közgyűlésünket. (Az írásos javaslat erre vonatkozóan is kiment.)

Itt nem nagyon szaporítanám a szót, hanem megkérdem, hogy ezt ki fogadja el? Köszönöm szépen. Ki az, aki tartózkodik? Ki az, aki tartózkodott? Ki az, aki úgy gondolja, hogy nem ma tartottuk a Közgyűlést? Ilyen nincs. Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúan elfogadtuk az Alapszabály módosítását.

Egy további kötelezettségünk van, amit ugye a tavalyi Alapszabály-módosítással hoztunk létre. Tavaly úgy módosítottuk az Alapszabályt, hogy a tagdíjat évente a közgyűlés állapítja meg. Erre szeretnék javaslatot tenni. (A javaslat egyébként írásban kiment.) A javaslat az, hogy a tagdíj maradjon a tavalyi. Ezt terjesztettük elő írásban, és arra kérem én is a közgyűlést, hogy ezt fogadja el. Van-e valakinek megjegyzése, észrevétele a tagdíjrendszerrel kapcsolatban? Ha nincs, akkor szavazásra teszem fel a kérdést. Ki az, aki elfogadja a tagdíjnak a tavalyi szinten tartását? Köszönöm szépen, ki az, aki tartózkodott? Ki az aki ellene szavazott? Ilyen nincs. Megállapítom, hogy a tagdíjrendszerrel kapcsolatban is egyhangúan foglalt állást a közgyűlés.

A továbbiakban, még egy technikai kérdés, bár ez nem alapszabályra vonatkozik, hanem ugyancsak a forma kedvéért egy határozat. Az Innovációs Szövetség könyvvizsgálóját a közgyűlésnek kell megválasztania. Javasoltunk, ahogy ezt írásban kiküldtük, azt, hogy a Magyar Innovációs Szövetség az eddigi könyvvizsgálóját, a Szilágyi Kft-t, újabb öt évre válassza meg. Van-e valakinek ehhez hozzáfűzni valója? Hogy ha nincs, akkor szavazásra teszem fel a kérdést. Ki az, aki egyetért ezzel a javaslattal? Nyílt szavazást kérek. Ki az, aki tartózkodott? Ki az, aki nem ért egyet a javaslattal? Köszönöm. Megállapítom, hogy a közgyűlés a Szilágyi Kft-t, 5 évre könyvvizsgálónak választotta.

A Felügyelő Bizottság jelentésébe nem kívánok belevágni, úgyhogy ezzel még várjunk. Igen, tökéletes az időzítés, mert a miniszter úr éppen végszóra megérkezett. Engedjék meg, hogy a közgyűlés nevében tisztelettel köszöntsem a miniszter urat. Ez egy olyan közgyűlés, miniszter úr kérem, amely a tervezett napirendhez képest gyorsabban halad. Úgyhogy már egy csomó mindent elintéztünk, a napirendi pontjaink közül. És most már valóban mindenki nagy érdeklődéssel várja az előadásodat, amelynek megtartására tisztelettel felkérlek.

FELKÉRT ELŐADÓK

Dr. Kákósy Csaba, gazdasági és közlekedési miniszter

– Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Előadásom címe – „and we are proud of it!” – talán kicsit pimasznak tűnhet, de hamarosan világos lesz, hogy miért választottam ezt a címet.

Magyarország egy olyan gazdasági fejlődési pályán haladt az elmúlt tizenhét évben, mint a legtöbb átmeneti gazdaság. Élveztük

a piacnyitásból, a privatizációból és a működő tőkebeáramlásból fakadó előnyöket. Mára ez a korszak lezárult. Magyarország meggyőződésem szerint túl van az átmenet klasszikus időszakán. A magyar gazdasági növekedés, a magyar gazdaság jövőjét máshol kell keresnünk. Magyarország nem olajban vagy más ásványi anyagban gazdag ország. Nincsenek olyan nagy tradicionális iparágaink, amelyek a gazdaság, az ország fejlődésének motorjai lehetnének. Másutt kell keresnünk azt a történetet, amit a magyar gazdaságpolitika írni tud. Hol lehet ez a történet?

Mitől lesz Magyarország sikeres ebben a régióban? Mitől leszünk megint ellovasok, mint ahogy voltunk néhány évvel ezelőtt? Mitől lesz Magyarországon magas gazdasági növekedés 2-5 év múlva? Ez azon múlik, hogy mennyi időt, energiát, és forrásokat fektetünk be magunkba. A tudásba, a tehetségünkbe, a képzésbe. Magyarország jövője, talán ez most már közhelyszerűen hangzik, de így van, a tudásunkon múlik. Mit tehet ezért egy kormányzati politika?

Azt gondolom, hogy a kormányzat beszélhet, ennek néha van haszna, de a legtöbb esetben nincs. A politikánkat konkrét számok köré kell rendeznünk. Konkrét célokat kell kitűznünk. Ez a kormány kutatás-fejlesztési-innovációs politikájának is a célja. Olyan indikátorrendszert alakítottunk ki, olyan indikátor célokat tűzünk ki magunk elé, amelyekkel jól mérhető lesz az, hogy ezen a területen előrébb léptünk vagy sem.

Magyarországon a kutatás-fejlesztésre költött források 2005-ben a GDP 1 %-a alatt maradtak. Ez önmagában is, valamint a lisszaboni célkitűzésekhez képest is igen alacsony szám. Emellett komoly probléma, hogy a közszféra és a magánszféra ráfordításainak aránya nem megfelelő. A magánszektor akkor költ kutatás-fejlesztésre, ha azt látja, hogy ez hosszú távon számára kifizetődő. A magyar gazdaságpolitika alakítóinak felelőssége, hogy olyan politikákat képviseljenek, és olyan szabályozási környezetet alakítsanak ki, ahol a magánszféra elhiszi azt, hogy érdemes fejleszteni, hogy érdemes kutatás-fejlesztésre költeni.

Mit tett ennek érdekében a kormány? Nagyon jól tudják, hogy számos elvetélt kísérlet után, tavaly végül sikerült a megalkotni a kormány középtávú tudomány-, technológia- és innováció-politikai stratégiáját. Ez végül is jó példázata volt annak, hogy a kormányzat, a tudományos élet, az akadémia, az egyetemek, össze tudnak fogni.

Nem elég önmagában természetesen stratégiákat alkotni, a stratégia önmagában nem hoz javulást. És persze stratégiákból van sok a polcon. A kérdés igazából az, hogy mennyit tudunk megvalósítani ebből a stratégiából. Ehhez a stratégiához készült egy intézkedési terv is, amely majdnem száz feladatot sorol fel az elkövetkező évekre. Ezen feladatokban elért eredmények fogják mérni a stratégia sikerességét vagy sikertelenségét. Fontos az, hogy mennyire tudjuk azt az együttműködést, amely a stratégia megalkotásában megvolt, megtartani a jövőre nézve is. Ezért kiemelt kérdés a jövőben az is, hogy a kutatás-fejlesztés terén a kormányzat, a hivatalok, a társadalmi szervezetek, az akadémia, az egyetemek a jövőben milyen együttműködést tudnak megvalósítani.

Most készül és hamarosan a kormány elé kerül az az előterjesztés, amelyik a kutatás-fejlesztési szektor irányítási kérdésével foglalkozik. Szeretnénk, ha a miniszterek, a miniszterelnök, az akadémia elnöke, egyetemi professzorok, kutatás-fejlesztési vezetők rendszeresen találkoznának annak érdekében, hogy közösen jelöljék meg azokat az irányokat, amelyeken Magyarországon a kutatás-fejlesztés haladjon. Fontos, hogy ebben egyetértésre jussunk. De ami a legfontosabb, hogy ez a párbeszéd és együttműködés eredményes legyen. Meggyőződésem szerint túl vagyunk az első lépéseken azzal, hogy az alapvető szabályozási keretet közösen megalkottuk.

Hamarosan túl leszünk a szervezetrendszer kialakításán is. Ezek azonban csak a feltételek. A kérdés, hogyan tudunk összefogni azért, hogy ez az értéklánc valóban működjön: hogyan tudunk annak minden egyes eleméhez speciális, megfelelő támogatást nyújtani, hazai költségvetési forrásokból, uniós forrásokból, magánforrásokból. Ezt az utat, ezt az értékláncot kell kiteljesítenünk az elkövetkező időszakban. Ezért mondom azt, hogy az elkövetkező időszak egyik legfontosabb feladata az, hogy a finanszírozás eredményességét javítsuk. Ebben a kulcsszó: a fókuszáltság és a kooperáció. Meggyőződésem, hogy Magyarországon nem lesz hús „Nokia” és nem lesz hús „Microsoft”. Magyarországon nem lehet huszonöt-harminc önállóan, egymástól elszigetelten működő tudásközpontot létrehozni. Össze kell fognunk. A nemzetközi példák is azt mutatják, hogy csak együttműködéssel lehet eredményeket elérni.

Nekünk is ezt az utat kell bejárunk. Egyetemeknek, egyetemi tudásközpontoknak, az akadémiának, a kutatás-fejlesztésben érdekelt és érintet vállalkozásoknak közösen, minél koncentráltabban kell együtt dolgozniuk. A pályázati rendszer megújítása is ezt a célt szolgálja. Szeretnénk, hogy ha pályázataink fókuszáltabbak lennének: inkább kevesebb nyertes, nagyobb összegekkel, de szigorúbb feltételrendszerrel működnének. S minél inkább ösztönözni szeretnénk azt, hogy a tudományos szféra és a kutatás-fejlesztésben érdekelt vállalkozások összefogása megvalósuljon.

És végezetül, de nem utolsó sorban szükségünk van sikeres nemzetközi szereplésekre is, szükségünk van – még ha már kicsit elcsépelet is a kifejezés – „zászlóshajó projektekre”. Olyan kezdeményezésekre, amelyek jelképezhetik azt, hogy Magyarország merre felé halad, Magyarországnak mik a céljai. Ennek a folyamatnak Magyarország a jelen pillanatban két módon próbál megfelelni. Az egyik az, amelyikről ma bővebben nem beszélek, de Önök tudnak róla, ez az úgynevezett ESS pályázat, ahol Magyarország egy olyan konzorcium létrehozásán fáradozik, amelyik egy nemzetközi kutatási központot hoz létre. Lényegében egy új várost alapítanánk Debrecen mellett, amelyik a neutronkutatás magyarországi, nemzetközi fellegvára lehetne. Építve arra a tudásra, amelyet Mezey Ferenc és kollegái hoztak létre az elmúlt években, elmúlt évtizedekben. Építve arra a kezdeményező erőre, amit ők felmutattak, amikor ezt a kezdeményezést elindították. Versenyben vagyunk Európával, versenyben vagyunk Svédországgal, versenyben vagyunk Spanyolországgal ezen a téren.

Ma én azt látom, hogy rendkívüli lelkesedéssel és egy példás összefogással dolgozunk. Ez most nem a szokásos kincstári dicséret vagy öndicséret. Minden szereplő, aki részt vesz a projektben példa nélküli módon együtt dolgozik. Az NKTH a magyar tudományos- és az üzleti élet jelentős része a kormányzattal közösen azon fáradozik, hogy ez az álmunk valóra váljon. 2008 sok tekintetben

erről fog szólni. Nekem személyesen is, hogy járjam a világot és járjam Európát, és elmondjam, hogy igen, ide kell jönni Magyarországra, ide kell jönni Debrecenbe. Minél több országot szeretnénk az unión belül, és az unión kívül is magunk mellé állítani ennek érdekében.

A másik kezdeményezésünk pedig az EIT (European Institute of Innovation and Technology – Európai Innovációs és Technológiai Intézet, az európai közösség meghatározó eszköze innovációs kapacitásainak fejlesztéséhez.) Egy olyan intézet, amely azt is jelképezi, hogy csak összefogással van módunk arra, hogy a kutatás-fejlesztésben eredményeket érjünk el. Magyarország pályázik arra, Budapest pályázik arra, hogy az EIT székhelye legyen. Hamarosan dönt az Európai Parlament, hogy ez az intézet hogyan fog felállni, milyen keretek között. Mi pedig már jövő héttől Brüsszelben azon dolgozunk, hogy ennek a központnak a székhelye Budapestre kerüljön. Meggyőződésem, hogy ennek a létrehozása nem csak az unió érdeke, hiszen ez egy uniós kezdeményezés, hanem Magyarország érdeke is. Nemcsak azért mert elmondhatjuk, hogy lesz itt egy intézet. Hanem az intézet katalizálhatja a kutatók, a magyar innovációban dolgozók bekapcsolódását az európai kutatásokba.

Reményeink szerint olyan témákat fog fölállalni ez az intézet, mint a klímaváltozás kérdése, mint a modern technológiák kérdése. Mind-mind olyan kérdések, amelyek Magyarország számára is kihívást jelentenek. És természetesen meggyőződésünk az is, hogy a nemzetközi együttműködésekbe való bekapcsolódás segíteni fogja Magyarországot és a magyar gazdaságot abban, hogy a kutatás-fejlesztés, a tudás, a mi tehetségünk vezérelje a gazdaság fejlődését az elkövetkező időszakban. Én azt kérem ma itt Önöktől, akiknek az életük az ezen a területen való működés, az oktatás, a kutatás, a fejlesztés, hogy fogjunk össze, fogjon össze a Magyar Innovációs Szövetség, fogjon össze a kormányzat annak érdekében, hogy sikeresek legyünk.

Az előadásom címe ugyanaz, mint a pályázatunké: „and we are proud of it”. Igen, legyünk büszkék magunkra, legyünk büszkék a tehetségünkre, legyünk büszkék arra, hogy így tudunk együtt dolgozni. És meggyőződésem, hogy így néhány hónap múlva büszkék lehetünk majd arra, amit elértünk, és az intézet itt lesz Budapesten. És büszkék lehetünk arra is, hogy sikeresen össze tudunk rakni egy konzorciumot, annak érdekében, hogy az ESS Budapesten valósuljon meg. Kérem ehhez az Önök támogatását is. Köszönöm, hogy meghallgattak!

Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

Köszönöm szépen, miniszter úr. És külön köszönöm azt is, hogy egy ilyen fontos bejelentés éppen a mi közgyűlésünkön hangzott el. Tudom, hogy ez egy gesztus a

MISZ irányába, amit mi nagyon tudunk értékelni. Én azt kívánnám, hogy ha már a jelszavaknál tartunk, hogy a brüsszeli illetékes fórumok vegyék át egy nagy kozmetikai cég reklám szlogenjét, és mondják a végén Magyarországnak, hogy „Because you are worth it”.

Az előadásom nagyon nagy mértékben épül arra, ami az előbb elhangzott. Egy kicsit eltorzítottunk egy latin mondást, és azt tettük a mai szakmai programnak a címéül: Nem az iskolának, a jövőnek tanulunk. Azt gondolhatnánk, hogy ebben a körben nem nagyon sokat kellene arról beszélni, hogy milyen fontos az innováció, mégis szeretnék néhány dolgot mondani. Először is egy igen kiváló, kiemelkedő menedzsernek egy idézetét szeretném fölvetíteni, ami nem csak a vállalatokra igaz, hanem a nemzetgazdaságokra is.

**A recessziók véget érnek
egyszer, és az innováció teszi
lehetővé a vállalatok
számára, hogy megerősödve
kerüljenek ki belőlük.**

Gordon Moore

Teljesen világos, hogy az nyer igazán, aki akkor tud az innovációval foglalkozni, amikor mindenki a túlélésért küzd. Ő is a túlélésért küzd, csak neki utána előnye lesz azután, hogy eldől, ki az, aki talpon maradt. Ezt Moore vállalatokra értette, de igaz nemzetgazdasági szinten is. Az innováció fontosságára hadd hozzak egy személyes, pontosabban nem is egy, hanem több személyes élményt. Azt gondolom, hogy 2007 nagyon sok esetben olyan év volt, ahol a gazdasági szereplők nagyon sok panasszal éltek. Voltak azonban a 2007-es év folyamán olyan események is, amikor az ember azt gondolta, talán nem is Magyarországon van. Decemberben pl. volt az Innovációs Klubnak egy rendezvénye, ahol nagyon jól éreztem magam. Nem is tudom, mikor éreztem magam olyan jól, mint akkor. Ott ugyanis a korábbi Innovációs Nagydíj nyertesek tartottak előadásokat. Elhangzott hat előadás, mégpedig egyetlen panaszos szó nélkül. Mindenki arról beszélt, hogy hogyan fog fejleszteni, jövőre milyen piacot fog megcélózni, mennyire fogja növelni a termelési kapacitását.

Ezek azonban kiemelten innovatív vállalkozások voltak. Biztosan ők sem akarnak többet fizetni az energiáért, de mégsem arról beszéltek, hogy hogyan fog tönkremenni a cég, ha emelkedik az energiaár, hanem arról beszéltek, hogy milyen típusú fejlesztéseket fognak végrehajtani. Sajnos nem mondhatjuk, hogy ez a magyar átlag, de nyilvánvaló, hogy minden gazdasági nehézség ellenére, az innováció a vállalatnál megoldást jelenthet. Annak a vállalkozásnak, amely egy megvett technológiát használ, a mai világban gyakorlatilag a munkabéren kívül nincsen semmiféle szabadsági foka. A hatékonyságot nem nagyon lehet növelni, mert ezt már megcsinálták mások. Lényegében egy dologgal lehet versenyezni, a munkabérrel.

Ha viszont a vállalatnak van innovatív kapacitása, ha tudja azt, hogy milyen termékkel kell váltani, hogy ha valaki ne adj isten, üdítő palackokat gyárt, de van egy mérnök csoportja, akik a kupakot meg tudja tervezni újra úgy, hogy egy kicsit olcsóbb legyen a kupak, annak van szabadsági foka a munkabéren kívül. Ez a képlet ma már teljesen világos, be kell látnunk, hogy napjainkban az innováción kívül gyakorlatilag nincsen más komoly erőforrás. Azt gondolom, hogy ez más szavakkal, meg némi konkrét példákkal ugyanaz, ami az előző előadásban elhangzott.

Magyarország helyzetének megvilágítására vessünk egy pillantást az innovációs eredményjelzőre. Szeretném előrebecsátani, hogy egy dologról nem fogok beszélni, ez pedig a pénz. Megfogadtam kb. egy éve, hogy nem vetítem le többször azt az ábrát, amelyben a magyar k+F ráfordítások vannak, mert erről beszél csaknem mindenki, holott ez a történetnek csak egy oldalága. Persze, hogy nem akarom azt mondani, hogy az úgy rendben van, hogy a magyar K+F ráfordítások az EU átlag felét alig érik el, és így kell ezt tovább folytatni. Vagy meg kell felezní, mert már ez is túl sok. Én arról beszélek, hogy van egy sereg más dolog, ami sokkal fontosabb, tehát azzal kell kezdeni a rendbetételt. Az innovációs eredményjelzővel kapcsolatban én megint csak nem arról szeretnék beszélni, hogy hányadik helyen vagyunk, mert az szerintem indifferens. Az, hogy három hellyel feljebb lennénk és megelőznénk még Ciprust is, avval nem gondolom, hogy lényegesen előrébb lennénk. Azt viszont meg kell kérdeznünk, hogy mitől olyan alacsony a magyar innovációs index? És ezzel visszatérek, egész konkrétan a saját mostani program blokkunkhoz.

Az az innovációs indikátor csomag, amelyben nagyon gyengén állunk az „innovation drivers” névre hallgat. Ez lényegében véve az emberi erőforrás indikátor csomag, amely öt indikátorból áll. A műszaki és természettudományi diplomák/ezer lakos a megfelelő korosztály arányában, a felsőfokú végzettség, a szélessávú penetráció, az élethosszig való tanulásban való részvétel, és a fiatal kori képzési szint. Ezek közül is főként kettőből állunk rendkívül gyengén, amelyek

ráadásul kiemelten érintik az innovációt. Az egyik a műszaki és természettudományos diplomák száma, a másik az élethosszig való tanulásban való részvétel. Ez az a két mutató, amely az 5-ön belül még jobban rontja a magyar indikátort.

Csak hogy a számokat is lássuk, a műszaki, és természettudományos diplomák arányánál a magyar adat egy kicsit kevesebb, mint az EU átlag fele. Ez azért is nagyon nagy baj, mert a jövedelmek tekintetében az EU-nak nem a fejlettebbik feléhez tartozunk, és természetesen Amerikával sem vagyunk versenyképesek. Azaz mi nem tudjuk „készen” megvásárolni kutatóinkat-fejlesztőinket, mint ahogy azt a fejlettebb országok teszik. Magyarországon ezért nyilvánvalóan nemcsak az EU átlagát kellene elérnünk, hanem azt számottevően meghaladó arányban kellene műszaki/természettudományos diplomásokat képezni, hogy a várható agyelszívást ellensúlyozzuk.

Előadásomnak az innováció fontosságát bemutató részének lezárásául, a Committee for Economic Development nevű patinás amerikai szervezetnek a tanulmányából szeretnék idézni két ütőssó részt.

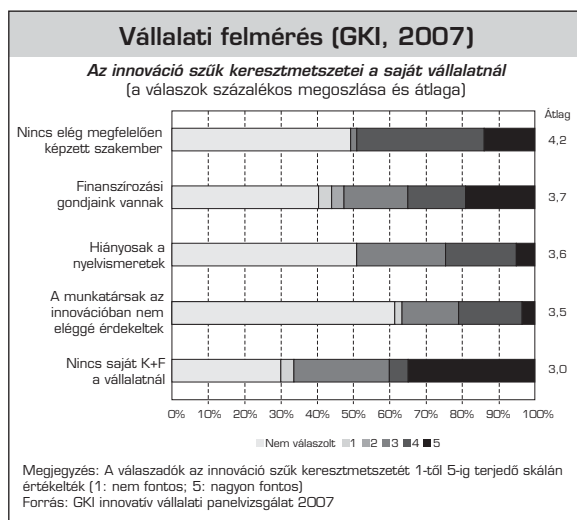
CED tanulmány „Learning for the future” (2003)

„An understanding of science and mathematics remains at the core of our economy and society. The driving force behind economic growth is technological innovation. Absent a long history of technological change our country would be a nation of artisans and mule drivers with a commensurate standard of living.”

„All of these issues require a thorough public discussion but such a discussion can only take place among an informed citizenry. (And this scientific proficiency should not be confused with computer literacy.)”

Nem fordítottam le magyarra, mert ez így jó. Csak az utolsó mondatot mondanám, hogy a technológiai fejlődés nélkül, országunk öszvérhajcsárok és kétkezi munkások országa lenne, ennek megfelelő életszínvonallal. Ezt melleleg egy amerikai tanulmány írja Amerikáról. A másodík idézet, amelyről most nem fogunk beszélni, mert nem kapcsolódik szorosan az innovációhoz, legalább ilyen fontos, miután van egy alapvető társadalmi aspektusa is. Egyre fontosabb ugyanis az, hogy az embereknek választópolgárként olyan kérésekben kell dönteniük, amit meg sem értenek akkor, ha technikai analfabéták. Ezek után milyen típusú döntést várunk. Ha az innovációról beszélünk és közvetlenebbül a gazdaságra gondolunk, akkor az első idézet ugrik be. Ha olyan a magyar állampolgárnak tekintem magam, aki azt szeretné, hogy az unokáinak is legyen még hely ebben az országban, akkor a másodikat tartom fontosabbnak.

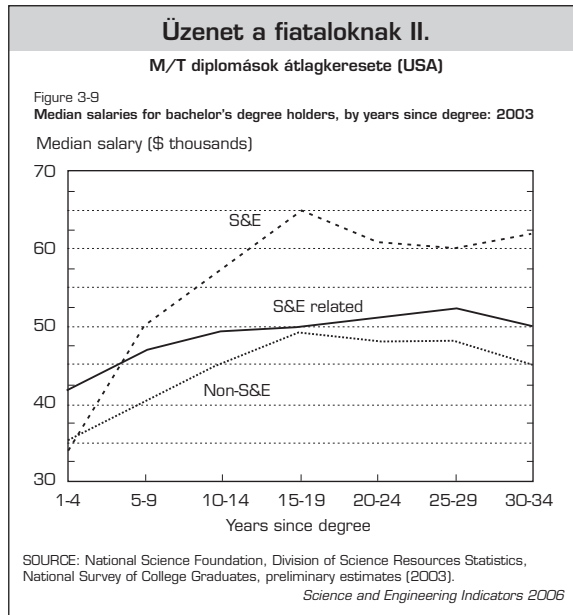
Idáig külföldi számokat idéztem, amik persze elég sok mindent mondanak. Gyorsan nézzük azért meg, hogy Magyarországon mi az oktatásról a vélemény. A GKI készített egy felmérést erről 2007-ben, amiből két diát szeretnék gyorsan fölillantani. Az elsőben a vállalatvezetőktől azt kérdezték, hogy mi véleményük szerint az innováció szűk keresztmetszete.

Tessék megnézni, hogy kiemelten első helyre került a „Nincs elég, megfelelően képzett szakember” kérdés. Ma ez a legkritikusabb pont. Ha megnézzük a többi, nagyjából egy súlyban vannak. Ez az, amelyik fölfelé kilóg belőle. Természetesen nagy súlyt kap a felsőoktatás színvonalának emelése is. Én azonban – ahogy azt mindjárt látni fogják – szeretnék ebben tovább menni egy lépessel. De előtte két diával a fiataloknak szeretnék üzeni. Meg szeretném velük értetni azt, hogy érdemes műszaki és természettudományi diplomákat szerezni. A pályaválasztás során bizonyára felvetődik az a kérdés, hogy az adott ország nemzetgazdasága milyen mértékben értékeli a diplomát.

Az OECD 2007-es „Oktatási körképében” (Education at a glance) adatokat közölnek arra nézve, hogy az egyes országokban a nemzetgazdasági átlag szálakében mérve hogyan aránylik egymáshoz a csak általános iskolát végzettek és a diplomások keresete. Pl. az USA-ban ez 65 %: 172 %-hoz, azaz ott egy diplomás kb. 2,6-szer annyit keres, mint az általános iskolát végzett. Finnországban – ha jobban belegondolunk akkor ez nem is nagyon meglepő – ez az arány csupán 94%: 149%, azaz alig haladja meg a másfélszerest. Ha továbbmegyünk kiderül, hogy Magyarországon ez 75%: 217%, tehát csaknem 3-szoros. Minden ellenkező híresztelés ellenére épp a magyar gazdaság az, amelyik az OECD országok közül a legjobban díjazza a diplomát, tehát ha valahol, akkor itt érdemes tovább-

tanulni. Aztán persze azt is meg lehet kérdezni, hogy érdemes-e műszaki, és természettudományos diplomát szerezni? Erre pedig hadd mutassak be ismét USA-beli adatokat, amelyek a National Science Foundation egy 2006-os tanulmányból származnak.

Itt azt lehet látni, hogy a nem természettudományos diplomákkal szemben, a természettudományos diplomákkal (bachelor szintű diplomákról van szó) a várható éves kereset 1,6-1,7-szeres. Mégpedig látszik az, hogy a tapasztalat előrehaladtával nyílik az olló a két fajta kereset között. A nem science and engineering diplomások fizetése beáll valahova a 45.000-50.000 dollár közé, míg science and engineering diplomával 60.000 dollár fölé megy. (Az USA átlaga egyébként kb. 32.000 dollár.) Tehát ha azt kérdezi egy fiatal, hogy érdemes-e műszaki, természettudományos diplomát szerezni, akkor én csupán ezt az ábrát szeretném neki megmutatni.

Az előadásom végéhez közeledve szeretnék levonni néhány alapvető következtetést, és ennek alapján megfogalmazni néhány üzenetet. Mielőtt azonban ezt megtenném, egy alapvető dolgot szeretnék leszögezni, ami az egész szakmai blokkunkra érvényes. Ez pedig az, hogy semmilyen fajta negatív üzenetünk nincs. Nem hiszünk, hogy most azon kellene elgondolkodni, hogy ki miért felelős, hogy ki, mikor, mit rontott el. Amit mondani szeretnénk, hogy Magyarország stabil gazdasági fejlődési pályára állításához van megoldás, és ez az innováció. De az innováció által nyújtott potenciál, csak akkor használható ki, ha rendelkezésre állnak a szükséges szakemberek.

Az Innovációs Szövetség évek óta hagyományosan foglalkozott a felsőoktatás dolgaival. Amit most új üzenetként meg szeretnék fogalmazni az az, hogy egészen világos, hogy Magyarországon a szakember utánpótlás problémái már olyanok, hogy azokat pusztán a felsőoktatásban megoldani nem lehet. Az ugyanis már nem működik, megváltoztatjuk a keretszámok, és a dolog megy magától. Ha pl. most valaki azt mondaná, hogy megduplázzuk a mérnök és természettudományos szakokon a keretszámokat aligha hozna érdemi változást, mert nem lenne jelentkező. Az oktatási rendszer, a közoktatásban vesztí el azokat, akikre itt támaszkodni tudnánk. A szakember utánpótlással – beleértve egy sereg tartalmi kérdést – a felsőoktatás szintjén is foglalkozni kell, de itt nem állhatunk meg. Ma már elengedhetetlennek tartjuk azt, hogy a köz-oktatásban, a természettudományos oktatás, módszertani és informatikai fejlesztésével kapcsolatban induljanak meg nagyon komoly kezdeményezések.

Egy sereg nemzetközi példát tudnék erre felsorolni, de ezzel most nem rabolnám az időt. Ráadásul az Innovációs Szövetségnek nem is feladata a részletekkel foglalkozni. Jónéhányan bizonyára emlékeznek rá, hogy 2007 decemberében, amikor megjelent egy olyan javaslat, amely tartalmazta a természettudományos óraszámok csökkentését, az Innovációs Szövetség elnöksége írt egy levelet a miniszter úrnak, az oktatási miniszter úrnak. Annak a levélnek a tartalma sem az volt, hogy mi az óraszámokról kívánunk vitatkozni. Mi azt akartuk mondani, hogy ez a kérdés fel se vetődjön. Arról kezdjünk el beszélni, hogy hogyan fog fejlődni a műszaki, természettudományos oktatás.

Amit mi kérünk az az, hogy tartalmi, módszertani, infrastrukturális fejlesztés induljon el. Kezdenek el ebben az országban a megfelelő szakemberek komolyan beszélni arról, hogy a természettudományos-műszaki oktatásban mit, milyen módszerekkel és milyen támogatással fogunk oktatni. Ez az, amit a Szövetség más civil szervezetekkel összefogva nagyon világossá szeretne tenni a döntéshozók számára.

A zárógondolatom – bár ezt nem tudhattam előre – talán még jobban csatlakozik ahhoz, amit miniszter úr mondott. Szilárd meggyőződésünk az, hogy a K+F intenzív munkahelyek idevonzásához – vagy éppen most az ETI helyszínére vonatkozó kedvező döntés eléréséhez – a legfontosabb, ha nem az egyetlen, országmarketing az, ha azt tudjuk felmutatni, hogy van Magyarországon egy jól működő oktatási rendszer, és van elegendő képzett, kreatív munkaerő. Nem igaz az, hogy bármiféle adókedvezményekkel hasonló hatást el lehetne érni. Ezt viszont másképp nem tudjuk elérni, csak akkor, ha komolyan hozzájárulunk az oktatási rendszerhez, méghozzá az alapjaihoz is, nem csak a felsőoktatáshoz. Hölgyeim és uraim, ezeket az üzeneteket szerettem volna itt átadni.

Még egy dolgot szeretnék mindenkinek a figyelmébe ajánlani. Eljött a cselekvés ideje, a kivárás nem fogja megoldani a problémáinkat. Köszönöm a megtisztelő figyelmet.

Deme Gábor, elnökségi tag, az INNOMED MEDICAL Zrt. igazgatója

– Tisztelt Hölgyeim és uraim, tisztelt Miniszter Úr, tisztelt közgyűlés! Szabó Gábor Elnök Úr által említett oktatás és versenyképesség témakörét a KKV-k szempontjából szeretném röviden körbejárni.

Mi nekünk, KKV-knak a fő stratégiai célunk?? Az, hogy egy szűkebb piaci szegmensben olyan termékeket és szolgáltatásokat hozzunk létre, amelyek kiválóak. Amelyek nem csak itthon, de nemzetközi szinten is kiválóak. Tehát az a fókuszálás, amit miniszter úr is mondott, KKV-k szintjén is megvalósul. Példáink bizonyítják azt,

hogy egy-egy sikeres KKV fókuszál a saját szűkebb területére, és ez nemzetközi szinten is elismerésre kerül – de ezáltal a sok KKV-nak összesen sok fókusza van! Nemzetközileg sikeres termékeket csak fókuszálással, és kiemelkedő innovációval tudunk létrehozni.

Vajon az innováció egy KKV számára egy lehetséges alternatíva, vagy több annál? Azt tapasztaltuk, hogy számunkra, egy KKV számára, csakis az innovatív termék teszi lehetővé azt, hogy egy fajlagosan magasabb árrejt érijünk el. Nálunk KKV-knál lehetséges és szükséges is, hogy a szűkített önköltség többszöröséért, sokszor háromszorosáért adjuk el a terméket. Mert mi nem tudunk olyan nagy mennyiségekkel és nem kell fajlagosan olyan alacsony árresekkel számolnunk, mint a nagyvállalatok. Viszont az innovatív termékeknél erre nem is kényszerülünk, mert a piac az innovatív termékeket megfizeti ilyen arányban! És ebből tudjuk fedezni az átlaghoz képest többszörös fejlesztési ráfordításainkat is.

Ezeket az innovatív termékeket csak akkor tudjuk létrehozni, ha vannak hozzá jól képzett, innovatív szakembereink. Ezalatt egyrészt a természettudományi végzettségű fejlesztő mérnököket értem, másrészt – mivel az innovatív KKV-k vezetői többnyire maguk is műszaki szakemberek – az oktatási lánc folyamán vezetői ismeretekre is képzett mérnököket.

Szeretnék idézni egy amerikai kutatónak, Jim Collinsnak a „Jóból a Kiváló, avagy a tartós üzleti siker elemei” című kutatásából.

Jim Collins ugyan Amerikában végezte ezt a kutatást, amelyben több cég példáját elemezve leírta a cég kiválóságához vezető útuk közös elemeit, de ez a

recept nem csak Amerikára igaz. Ezek a szabályok nagyrészen világszerte, tehát ránk is igazak. Azt is tapasztaltuk, hogy azok az innovatív KKV-k, melyek sikeresek lettek, nálunk is nagyrészt ezen alapelvek mentén dolgoznak. Még ha a vezetőik nem képzett szakemberek is, és nem is olvasták a könyvet, akkor is szoros a korreláció a sikeresek módszerei és Collins alapelvei között. Másrészt fordítva is igaz, ha megnézzük azokat, akik elbuknak, akkor a döntő okok között többnyire az szerepel, hogy megszegtek néhány Jim Collins által leírt fontos szabályt.

Az oktatásra vonatkoztatva Jim Collins azt mondja, A régi mondás, miszerint „az ember a legnagyobb érték”, tévedés. Nem az ember a legnagyobb érték, hanem a megfelelő ember a legnagyobb érték egy vállalat számára. Hogy ki a megfelelő ember, ahhoz bizonyos született adottságok is kellenek, de a megfelelőség ezután az óvodától az egyetemig tartó oktatás során alakul ki.

A KKV-k számára hogy néz ki a jól képzett szakemberek felkutatása és megfizethetősége? Tudni kell, hogy nekünk nincsen HR igazgatóságunk, többnyire nincsen képzési programunk, és egyetemi állásbörzén se veszünk részt. Ahogy kifogytunk az ismerősökből, és a közvetlenül elérhető szakemberekből, hirdetés alapján veszünk fel jelentkezőket. Őket megversenyeztetjük, házi feladatot adunk nekik. Sajnos azonban az a tapasztalatunk, hogy a jelentkezők fele már kiesik a házi feladaton. És néha még nem is jutunk el ehhez a házi feladathoz, mert a gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakemberek anyagi igénye az átlagos innovatív KKV számára túl magas.

A leginnovatívabb KKV-k szakember ellátottsága: Minél szűkebb és speciálisabb az innovatív KKV működési területe, annál jobban meg tudnák fizetni a kiemelt szakembert, mégis annál nehezebb ilyent találniuk. Pl. ennek az előadásnak az előadója eredetileg Ürge László, a Thales Nanotechnológiai Zrt-nek a vezetője, a MISZ alelnöke lett volna. Cége már kénytelen külföldön tapasztalt vegyész-mérnököt keresni, mert havi egymillió forintot jóval meghaladó bruttó bérért se találnak megfelelő hazai jelentkezőt. Ezért ők már kénytelenek külföldi kutatóközpontot létrehozni. Hát talán nem ez lenne a cél!

Magyarországon ma a jól képzett szakember hiánycikk. Jól tudjuk, hogy a hiánycikkek ára mindig felmegy. A szakemberek iránti kereslet azért is nagy, mert a multinacionális cégek is ugyanazokat a jól képzett szakembereket keresik, mint akiket mi KKV-k is szeretnénk foglalkoztatni. Nem a multinacionális cégek ellen akarok szólni, de tény, hogy mivel ők hatalmas értéket termelnek Magyarországon, és ezután fizetendő innovációs járulék is nagy összeg. Ez egy olyan összeg, amit nem vihetnek ki külföldre, amit vagy itthon költenek el, vagy járulékként befizetnek. Nyilván a hazai fejlesztés finanszírozását választják, és

ekkor már nem az a döntő számukra, hogy mibe kerül a fejlesztői munka. És mivel ez hiánycikk, a magas kereslet úgy felhajtja az árakat, hogy ezt sok KKV már nem tudja megfizetni.

Összefoglalva tehát, a KKV-k fejlődésének a legszűkebb keresztmetszete a megfelelő, jól képzett és megfizethető szakember.

Reális európai célkitűzés, hogy „A gazdasági növekedés 30%-át az EU-ban a tudás alapú innovatív kkv-k fogják adni”. Mi szeretnénk azt megvalósítani, hogy Magyarországon ez az arány még magasabb legyen!

De segítséget kérünk abban, hogy e cél elérését gátoló legszűkebb keresztmetszet, a megfelelő szakemberek hiánya feloldódjon!

Köszönöm szépen a figyelmüket.

Vámos Zoltán, alelnök, a GE Hungary Zrt. alelnöke

– Miniszter úr, Hölgyeim és Uraim. Nem fogom leütni azt a magas labdát amit kaptam, de hát előre a fejlett kapitalizmus útján. Mindenki idézetet választott, de én direkt nem egy műszaki tudóstól, hanem egy bölcsészről, más tudomány képviselőjétől választottam.

Megháromszoroztuk az egyetemen végzettek számát az elmúlt 15 évben. Legyünk rá büszkék A baj az, hogy a mennyiség és minőség között különbséget kell tenni. Nagyon klassz, hogy van 10X annyi PR szakértünk, mint amennyi volt, 15 évvel ezelőtt. De ez nem viszi az ország szekerét nagyon előre.

Tűzet kell gyújtani, és a nagyvállalatok ezeket a tüzeket keresik. Tüzek akár az egyetemeken, középiskolában, legyen az egy kkv, akivel együtt működik egy multinacionális vállalat. Tűzetet kell látni.

Mi történt az elmúlt években? Nem történt semmi. Nincsen jelentős változás, kb. 50-50 % az, ami vállalkozások és az állam költ kutatás-fejlesztésre. Jelentős nagyvállalati kutatóközpont egész kevés van Magyarországon. Tegnap este megnéztem, hogy a kevesebb, mint 10 nemzetközi nagyvállalatnak van kutató-

intézete Magyarországnak. És bizony versenyezni kell a nemzetközi K+F beruházásokért. Nyilván mikor megalakult a MISZ, nem volt annyi szó Kínáról, meg Indiáról, vagy Dubairól, vagy Csehországról, vagy Szlovákiáról mint versenytárs, a K+F-ért. Ma velük versenyzünk. Mi dönti el ezt a versenyt, és hol fognak beruházni a nagyvállalatok.

Ez egy tavaly, 2006 novemberében végzett felmérés, ami nagyban hasonló, amit az előttem szólók mondtak. Tessék szíves megnézni az első négy indikátort. Az első az infrastruktúra, a második a munkások és technikusok műszaki képzettsége, a harmadik a tudósok, mérnökök száma, negyedik az egyetemet végzettek száma. Ezt 485 vállalat vezetője mondta. Mi alapján döntenek el, hogy hol lesz kutatás-fejlesztés és innováció? Ezek alapján. Nem az alapján, hogy a magánszektorban vagy az államnak mennyi költsége van. Az is fontos, de csak hab a tortán. A legfontosabb az, hogy van-e képzett ember? Mit tehet a MISZ?

2006 végén többen - mint az elnökség tagjai és mint nagyvállalati képviselők - összedugtuk a fejünket és arról gondolkodtunk, hogy mit tehet a MISZ? Az egyik dolog, hogy segítünk és képviselünk. Segítjük itt tartani a nagyvállalati kutató intézeteket. Ez is elvihető, ha nem kapunk hamar utánpótlást. A másik az, hogy mit tehetünk proaktívan? Hogyan tudunk újakat vonzani? Hogy ezt jobban megértsük készítettünk egy rövid felmérést. 20 nagyvállalatot kérdeztünk meg s 9 megtisztelt bennünket, hogy válaszolt. Nagyon sok mindenről kérdeztük őket. Az egyik az volt, hogy milyen feltételek kellenek egy nagyvállalatnak ahhoz, hogy egy kutatóközpontot, a kutatás-fejlesztési központját ide helyezze. Első helyen az jött ki, hogy a MISZ-nek közvetíteni kell a tagvállalatok igényeit, ha tetszik a piaci igényeit, afelé, hogy a felső és középfokú képzés minél gyorsabban átalakuljon.

Tehát mit kell tennünk? Meg kell állítani a fregmentálódást ami tragikusan elkezdődött a 90-es évek végén a felsőoktatásban. Ma oktatunk mindent. A nanotechnológiától, az űrtechnológiáig. Mi mindenben hiszünk. Mindenhol van egykettő-három kiváló tudósunk. De sehol nincs 30-40-50-3000 kiváló tudósunk. Egy nagyvállalati kutatóközpont az 1500-2000 fő. Tessék szíves végiggondolni, hogy van-e olyan tudományág, ahol Magyarországon van 1500-2000 fő, és ehhez az utánpótlás, kb. 150-200 fő ugyanabban a tudományág képzésében. Nincs. Mindenben a világelsők akarunk lenni. Ki kell választani, azokat a prioritásokat, amelyekben elsők között akarunk lenni. Nem vagyok elég okos, hogy kiválasszam ezeket a prioritásokat. Ehhez idő kell, végig kell gondolni. Nyilván mindenkinek meg kell hallgatni a véleményét. Egyetemek, Akadémia, nagyvállalatok, kisvállalatok. De utána kő keményen végre kell hajtani a fókuszálást.

Meg kell szüntetni olyan egyetemi tanszékeket, amelyekre nem akarunk fókuszálni, mert nem azokat a tudományokat képviselik, amelyekben Magyarország kiválósági központ akar lenni. Föl kell vállalni a konfliktusokat. Drasztikusan

emelni kell a diplomások számát, de nem csak a diplomások számát, hanem a hozzájuk kapcsolódó technikusok, laboránsok, szakmunkások számát. Ma rengeteg nagyvállalat a gyógyszeripartól, az én vállalatomig – a Tungsramig –, főiskolásokat használ laboránsnak. Az adófizetők pénzéből, államilag kiképzett főiskolát és egyetemet végzetteneket kell beültetnünk mérőrendszerek mögé, mert nincs olyan technikus képzés Magyarországon, akik a modern mérőeszközöket kezelni tudnák. Csak tessék ezt végiggondolni, hogy mekkora pazarlás ez az adófizetők pénzének. Tehát mit kell tenni. Kompetencia és kritikus tömeg, Ki kell választanunk azokat a tudományterületeket, azokat az ipari területeket, ahol mi híresek akarunk lenni. És ott létre kell hozni a kritikus tömeget.

Hogy mi most miről is beszélünk, én nagyon tisztelem és támogatom, amit a miniszter úr mondott. De egy kicsit tessék végiggondolni. Ha ma, február 22-én, meghozzuk a döntést, az azt jelenti, hogy kell legalább egy év, amíg felkészülünk. Kell legalább egy év, amíg meggyőzzük a most érettségiző középiskolásokat, hogy ne celebritásnak menjenek valamelyik televízióba, hanem mérnöknek, tudósoknak. Nagyon optimista voltam. 4-3-6 év a képzés, attól függően, hogy milyen tudományterületről beszélünk. Esetleg 9 év egy Phd-hoz, vagy hogy megtanulja a szakmát. Hogy értsen hozzá és tudja, hogy miről beszél. Meggyőzzük azokat a befektetőket, hogy azok az indikátorok, amelyeket Gábor mutatott nem tévedések. Értjük és megváltoztatjuk. Utol akarjuk érni Csehországot. Micsoda cél. Ez idő, energia, elkötelezettség. Kb. a 4. és 10. év végén fogja a nagyvállalat meghozni a döntést. Növekednek a beruházások, növekedik a GDP, s innováció van Magyarországon. Ez a 6.–12. év. Ehhez képest 4 év a választási ciklus.

Én a többi nagyvállalat, illetve az AmCham nevében is szeretném kérni mindenkitől, főleg a politikusoktól, hogy ebben legalább szíveskedjenek megegyezni. Focieredményekben nem muszáj. Ebben. Mert arról van szó, hogy mi lesz Magyarországgal, mi lesz az Önök gyerekeivel, az önök munkájával 6-10 év múlva. Milyen országban fognak élni? Nincs időnk várni. A vonat elrobog mellettünk.

Tudom, hogy kemény szavakat használtam, de higgyék el nekem, a nagyvállalatok így gondolkodnak. Egyre nehezebb Magyarországot felrakni a térképre, hogy K+F beruházásokat hozzanak Magyarországra. Első számú oka, az oktatás tragikus süllyedése.

Hogy ezeket megvitassuk, hogy a döntéshozóknak segítsünk, létrehoztunk egy Nagyvállalati Klubot a MISZ-en belül. A következő ülés március 3-án lesz. Ez nem ülés, ez inkább egy találkozó, és egy vacsora. Szívesen látunk mindenkit. Kérem, hogy a honlapot látogassák meg és nézzék meg. Nem csak nagyvállalatokat várunk, hanem kkv-kat is. A múlt kkv-i a ma nagyvállalatai. Köszönöm szépen!

Dr. Gyulai József, elnökségi tag, az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutató Intézet, Intézeti Tanácsának elnöke

– Elnök úr, Miniszter Úr, Tisztelt Kollégák, Hölgyeim és Uraim!

Nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy – nem lepne meg egyébként, ha korelnökként – szólhatok a jelenlévőkhöz. Az előző beszédekkel mélyen egyetértetek és a magam területén – amely hosszú évtizedeket jelent már – ebben a filozófiában szerettem dolgozni. Az én optimizmusom azt mondatta velem '89-ben, hogy „Végre volt egy világháború, a harmadik, a „hideg”, amelyikből Magyarország a legszerencsésebb vesztesként került ki”. De hozzátettem sajnós akkor is, hogy „A közepes fejlettségünk azt jelenti, hogy minden lehetséges hibát el fogunk követni”. Valami ilyesmiről be-

szélünk ma is.

Mindezzel együtt azonban én minden időszakban megtaláltam az optimista hozzáállás kulcsát. Például, amikor lamentálunk azon, hogy a „multik” továbbállnak az olcsó munkabért követve, ahelyett, hogy azt mondanók „Végre elértük azt a fejlettségi fokot, hogy tőlünk is elmennek”, azt szeretném látni, hogy a kkv-ink sorban állnának azért a munkaerőért, amelyik jó volt a nagyoknak. Hogy segítsük a legjobb modellt, amely szerint a kkv-k erősödjenek regionális multikká, valamint gyűjtsük össze az országból elvihetetlen tudásmorzsákat – magyar iparrá ötvözve azt.

Én, több intézetben dolgozván, meg egy-kettő alapítását is rám bízták (az egyik az MTA Anyagtudományi, majd Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutató Intézet (MFA), a másik a Bay Zoltán Anyagtechnológiai Intézet volt), a következő „credo” szerint éltem. Olyan intézeteket hozzak létre, amelyekben a minőségi kritériumrendszerre igaz, hogy abban Einstein és Edison egyforma csúcspontszámra „jönne ki”, mert az emberiségnek egyformán van szüksége Einsteinekre és Edisonokra.

Az MFA – amelyet az utódom, Bársony István visz tovább nagy lendülettel és tehetséggel – pl. így definiálja a misszióját:

- › Komplex funkcionális anyagok és nanométer-méretű szerkezetek interdiszciplináris kutatása; fizikai, kémiai és biológiai elvek vizsgálata integrált

mikro- és nanorendszerekben való alkalmazások céljából, a vizsgálati elvek fejlesztése.

- › Az eredmények terjesztése nemzetközi programokban, az oktatásban, valamint ipari KF-ben, különös figyelemmel a KKV-k igényeire.

Konkrétan az MFA olyan intézet, amelyik tehát integrált mikro- és nanorendszerekkel foglalkozik, amelyeknél azt a tudományos missziót próbáljuk megvalósítani, hogy a mikrotechnológiák és a nanotechnológiák „házassága”, ezek kombinációja az, amelyik előre visz.

De a misszióhoz mindig hozzátartozott az is, hogy ennek a tudásnak oktatásban és a vállalati körben meg kell találnia a hasznát. Vannak spin-offjaink, a kezdetektől, a Semilabtól folytatva a Technorg-Lindán keresztül az Energosolarig, jelen pillanatban az ANTE, ill. a Tactologic a legújabb. Ez utóbbit a Pázmány Péter egyetemmel és a G. Richterrel közösen alapította a mai vezetés.

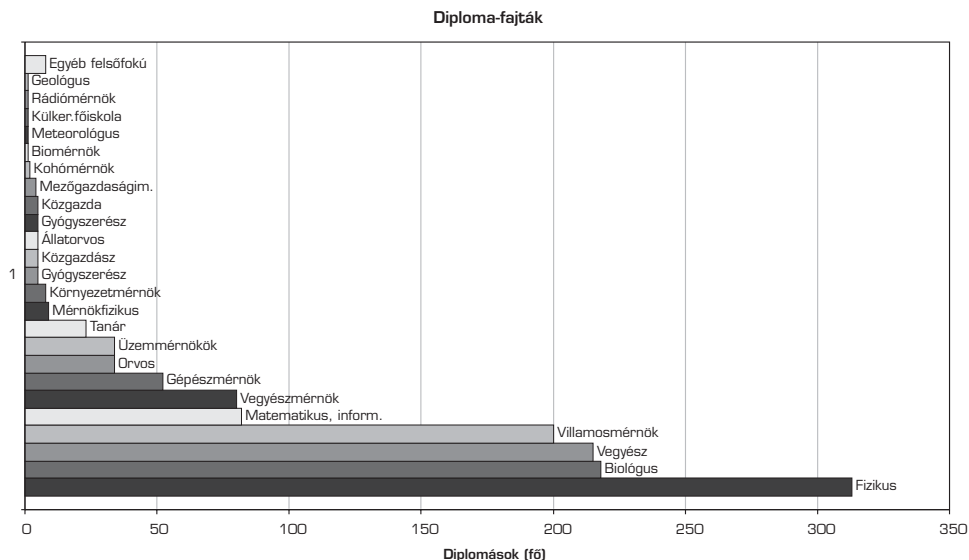
A korreferátumom célja a kutatóintézetek, elsősorban az akadémiai kutató intézetek mint munkaadók néhány kérdésének összefoglalása. Ezek az intézetek inkubátorhelyek is abban az értelemben, hogy az egyetemről kikerült tehetségeket tovább fejlesztik és ezt követően bocsátják akár a piac rendelkezésére. Másfelől, ehhez elengedhetetlen, hogy egy tartósan együttműködött csapattal üzemeltessék azt a nagy értékű infrastruktúrát, amellyel egyáltalán eredményesek tudnak lenni.

Az intézetek mint munkaadók azonban eléggé eltérőek. Vannak ui. olyanok, amelyek súllyal alapkutatással foglalkoznak, és vannak olyanok, amelyekről beszéltem, amelyek a „célzott alapkutatásban” és az alkalmazásokban excellálnak.

Ez utóbbi azt jelenti, hogy eleve látják, hogy a kutatás eredményeinek hol lehet helye, még ha évtized is beletelik, mire az alkalmazás beérik.

Felkértem ehhez hét-nyolc olyan akadémiai intézetet, amelyek nagyok (150-200 fősek) és talán az akadémiai intézetek zászlóshajói közé tartoznak.

Közülük az alábbiak válaszoltak: az Atomenergia Kutatóintézet (AEKI), a debreceni ATOMKI, a Kémiai Kutató Központ (KKK), az MFA, a Központi Orvosi Kutató Intézet (KOKI), a Részecske és Magfizikai Kutató Intézet (RMKI), a Szegedi Biológiai Központ (SzBK) és a Számítástechnikai Kutató Intézet (SZTAKI). Kiderült, hogy fontos munkaadók ezek az intézetek: több, mint 1300 diplomás fő, dolgozik ezekben az intézetekben (1. ábra).

1. ábra. Hét – önkényesen kiválasztott – akadémiai kutatóintézet által foglalkoztatott diplomások eredeti végzettsége

Látható, hogy a csúcsszakmák a vegyész (-mérnök), a fizikus, a biológus, a villamosmérnök, a matematikus, de nagyon fontosak a gépészmérnökök is. Látjuk, hogy orvosok, üzemmérnökök, más mérnöki szakmák, pl. környezetmérnökök is szükségesek a teljes kutatási infrastruktúrában. Vannak gyógyszerészek, de közgazdászok is.

A spektrum tehát rendkívül széles, ami a flexibilis, a világ kutatásába illeszkedni tudó kutatóintézeteknek alapvető érdeke. Alapvető érdek továbbá a fiatalítás, a korfa javítása. Az már világos, hogy a mai témánk alapproblémája, a természet-tudományos képzés visszaszorulása máris lokális minimumot okozott a korfában.

Igyekszünk „elit” munkaadók is lenni, ha versenyezni tudunk – mind a kutatóképzésben, mind az infrastruktúra üzemeltetésében.

Bekapcsolódunk, amennyire csak lehet az egyetemekkel közös kutató-, valamint a mérnöknevelésbe. Az akadémiai intézetek ambicionálják azt is, hogy az „elitegyetemek” létrejöttékor egy-egy osztály kihelyezett tanszékként a legkövetlenebbül is részt vehessen a képzésben. Mindezzel a hazai ipar és a KKV-k számára is képezzünk vezető műszakiakat.

Nagyon fontos misszióknak érzem azt is, hogy a honos világcégek számára is biztosítsunk elitképzést. Ez ugyan nehéz kérdés, amelynek a stratégiáját két

oldalról kell kimunkálni, sőt, kormányzati segítséget is remélek. Szeretném meggyőzni a nagy cégeket, hogy nem feltétlenül az a modell ideális a nagyvállalatok számára, amely szerint minél fiatalabb mérnököket felvenni és saját képzésben nevelni, beilleszteni őket a vállalatba. Az én múltam, amely több kiváló amerikai és európai egyetemen szerzett tapasztalatra alapul, annak a modellnek az értékét támasztja alá, amelynél már képzetten, doktorátussal, kutatói tapasztalattal rendelkező, harmincegynehány éves fiatalok alkalmazásáról szól. Ez a korosztály is tud értékes gondolkodásmódot bevinni a nagyvállalat életébe. Meggyőződésem, hogy azok a doktoranduszaim, akik ma, pl. az Intel vezetésében, vagy a Siemens Vorstandban megbecsült munkatársak, bizonyították nem csak a fenti tételt, de a nagyvállalati hűséget is.

Remélem, hogy ez, az egy-egy egyetemmel már működő modell, szélesebb körben elterjed. Amint mondtam, ebben kormányzati lobbifeladatot is látok. Nagyon lényeges dolog az is, hogy a kormányzat mindig együtt kezelje az egyetemeket és az akadémiai kutatóintézeteket.

Az akadémiai kutatóintézetek egyik alapgondjaként azt is látom, hogy el kell dönteni, kiknek is segítsen ez a pár ezer kiváló koponya? A pár száz kiváló kisvállalatnak? Vagy vállalják fel a követő ipar segítségét? Hiszen a magyar ipar 90 %-a – bármit is mondunk – követő ipar. Én a magyar kutatók számára azt a modellt is rendkívül fontosnak tartom, amelyet Aschner Lipót a Tungsramban alkalmazott. Ez, valahogyan így szólt. „Ám radarozzák a Bay Zoltánok a Holdat, vagy a Selényi Pálok ám találják fel a fénymásolást, de ha a kriptonlámpa-gyártás lerobban, akkor dobjanak el mindent és derítsék fel az okokat.” Nos, bizonyított, pl. Bay Zoltán önéletrajzi írásából is, hogy ezek a nagy emberek boldog és elégedett emberek voltak ebben a kettős, a mai tudománypolitikában nem eminensen támogatott szerepkörben.

Tulajdonképpen azt kell még kicsengésként hangsúlyoznom, hogy minden erővel segíteni kell a természettudományos felsőoktatást, de egyet még hozzátennék ehhez: a fiatalok szakmai szimpátiája a 8-14. életévükben dől el – attól függően, hogy miből van jó tanárjuk. Azaz, a tanárképzésre is visszanyúlóan kell mindent átalakítani. Köszönöm a figyelmet.

Mang Béla, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács elnöke

– Elnök Úr, Miniszter Úr, tisztelt Közgyűlés, kedves Kollégák! A köszönet szavaival kezdem az előadást. A felsőoktatási intézmények, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács nevében szeretném megköszönni a Magyar Innovációs Szövetségnek az együttműködést, Elnök Úrnak a személyes közreműködést abban, hogy ez az együttműködés eredményes legyen. Azt gondolom, hogy a

mai alkalommal, miután öt percet kaptam, arra van lehetőségem, hogy néhány metszetet mutassak be a felsőoktatás átalakításának folyamatából. Teszem ezt címszószerűen, hiszen az idő korlátozott és a jelenlévőkre tekintve azt gondolom, hogy mi félszavakból is nagyon jól megértjük egymást. Emlékeztetem Önöket, hogy közel 4-5 éve a felsőoktatás átalakításának folyamatában vagyunk.

Majdnem reformot írtam az előadás címében, de nem mertem ekkora bátorságot venni, pedig úgy érzem, hogy az átalakulás értékei ehhez közel állóak és az egészségügyi reformot átélve azt gondolom, hogy sokkal nagyobb társadalmi konszenzus mellett lehetett ezt az

átalakítást végig vinni, illetve lehet a továbbiakban is, bár a nehézségek egyre csak torlódnak. Az átalakításból azokat az elemeket emelem ki, amelyek az innovációra, az innovációból fakadóan a felsőoktatás átalakítására, az oktatási rendszer és a munkaerőpiac kapcsolatára vonatkoznak. A címben jeleztem, hogy a jövőre készítjük fel a hallgatókat. Jövőkutatókat öröm mindig hallgatni, mert az 50-100 év múlva következő tendenciákról nagyon határozottan tudnak tájékoztatni minket, a holnapi nap történéseiről már nagyobb a bizonytalanság. Itt tehát a tendenciákat a nemzetközi tendenciákhoz kell mérni, nem a magyar folyamatokhoz, hiszen diákjaink ma már 25, 30, illetve 32 éves korukban állnak munkába, vállalnak komolyabb szerepet.

A felsőoktatás átalakításának jelzett folyamatai: az egyik az oktatás-képzés rendszerének átalakítása, amit jelentős ellenállás, de nagy együttműködés mellett alakítottunk át az úgy nevezett Bologna-rendszerű képzésre. 2002-ben amikor először köztisztviselőként külföldön jártam, nagyon megijedtem, amikor ránk oktrojálták azt, hogy 2005-2006-ban ilyen rendszerű képzés lesz Magyarországon, itthon meg nem is tudtunk igazán sok helyen arról, hogy ilyen kötelezettségünk van. Ez az átalakítás tehát nagyon gyorsan kezdődött, ma is vitatható, hogy így, ebben a tempóban kellett-e megtenni.

Én bízom a felsőoktatási szereplők innovatív képességében és abban, hogy saját maguk is rendkívül sokat hozzá tudnak ehhez tenni. Ma Magyarország az európai felsőoktatási térség első harmadában van az új típusú képzési rendszerben lévő hallgatók tekintetében. Ez a besorolás nem minőséget, csupán pozicionálást jelent. Három dologra hívom fel a figyelmet: megindul a kimeneti szabályozás, azaz a munkaerőpiac, a nagy- és a kisvállalati, illetve a KKV-szektor vissza tud hatni a felsőoktatásra. Változtathatók a képzési utak, kereszttírányban

mobilis a rendszer és a gyakorlati képzés feltételei azt sejtetik, hogy az ipar vagy a gazdaság gyakorlatorientált munkaerőt is kaphat a felsőoktatásból.

A reform fontos elemeként emelem ki a gazdálkodás szabadságát, amely az államháztartási törvény hatálya alól kihozta a felsőoktatás működésének egy részét. A gazdálkodás szabadságát azért emelem ki, mert nagyon sok következő időszakbeli változás gazdasági társaságok alakításához kötődik, ehhez közhasznú kft., zártkörű részvénytársaság – kicsit még zárójelben tekintem –, létrehozására van lehetőség vagy a pályázat felhívói tesznek ilyen kötelezettséget. Ehhez tartozik a vagyongazdálkodás, bízom abban, hogy ennek a vitatott kérdései a közeli jövőben eldönthetőek lesznek és vagy az a változat fog élni, hogy az egyetemek birtokolhatják saját vagyonukat, és ezzel különböző tranzakciókat végezhetnek majd, vagy pedig az a kicsit nehezebb változat fog élni, amely szerint minden négyzetméter után használati költséget számolnak föl nekünk, vagy egy 25 milliós eszköz eladása körülbelül egy év alatt realizálható.

Nagyon fontosnak tartom a PPP-programokban a magántőke bevonását, hús-szoros beruházási forrást tudtunk ezzel a felsőoktatás számára biztosítani és ez a modell az innovációs környezet kialakításában szerintem a jövőben különleges szerepet kap. Vidékről jöve szeretném a regionális szerepet hangsúlyozni: az egyetemek Magyarországon a regionális központok szerepét is betöltik. Szeretnék ez elé egy szerkezetet a köztudatba behozni: az egyetemek a regionális fejlesztés megkerülhetetlen szereplői, azt gondolom, legyen gazdaságfejlesztésről vagy a térség kulturális fejlesztéséről szó. Utalok a pályakövetésre és azokra a pályázati rendszerekre, amelyekben az egyetemek következő évi fejlődése megalapozható. Ezek a rendszerek ma már láthatóak részben, értékelhetőek részben. Azt kérem a jelenlévő döntéshozóktól, hogy a felsőoktatás aktivitására, véleményalkotására számítsanak a pályázatok kiírásában. Két ábrán egy-egy felvetéssel élnék. Az egyik az ipar – inkább gazdaságot kellett volna írni – újszerű kapcsolati formáit sorolja föl.

Tudnunk kell, hogy a felsőoktatás 85 százalékában államháztartási forrásokból működik, tehát ma még mindig nagyon kevés az a forrás, amely a versenyszférából kutatásokkal, megbízásokkal áramlik a felsőoktatáshoz. Ezt úgy gondolom a pályázati eszközök a következőkben ösztönözni fogják, ösztönzik a felsorolt további lehetőségek, hiszen az egyetemek klasztereknek tagjaivá válnak, közhasznú gazdasági társaságokat alapítanak és utalok a KKV-s előadásra is, a KKV-szektorral szolgáltatási rendszereket alakítanak ki. Elsősorban a műszaki profilú intézményekre vonatkozóan – nem részletezem ezeknek a mai állapotát –, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács folyamatosan értékeli ezeknek az érvényesülését, bár kicsit fájdalmunk, hogy a tanácsba a munkaadók küldhetnek képviselőt, a kamarák küldhetnek képviselőt, de az utóbbiak úgy döntöttek, hogy egyetemi tanárokat küldenek ebbe a szervezetbe, úgyhogy magunk között ered-

ményesen tanácskozunk, de a munkaerőpiac képviselői nem automatikusan mondanak véleményt a testületben, el kell mennünk hozzájuk, hogy ezt megkapjuk. Nyilvánvaló, hogy ennek a kapcsolatnak van visszahatása a képzésre. Ismét néhányat emelnék ki.

Jelentősnek tartom, hogy a képzés kimeneti követelményeiben a munkaerőpiacot, a nemzetközi tendenciákat meg kell jeleníteni. Hogy mennyire érvényesül majd az oktatásban: voltam nemrég olyan professzori fórumon, ahol visszakaptam azt, hogy azt fogjuk oktatni amit mi tudunk, amire mi vagyunk képesek, a munkaerőpiac ebben másodlagos. Ezt a kérdést az élet fel fogja oldani, azt gondolom tudjuk, melyik irányba. Az egyéb hatásokat én nem részletezném, de hitet tennék amellett a tanácsunk nevében is, hogy fontosnak tartjuk, hogy az egyetemek megújulása talán belső erőforrásokkal – a humán erőforrást is értve – sokkal nehezebb. A korfák reménytelenül alakulnak a következő időszakban, a mobilitás csekély, a külföldi oktatók jelenléte a magyar felsőoktatásban – ami kívánatos lenne –, elenyésző és a külföldi hallgatókról is többet beszélünk, mint amennyi a valóságban ebben az ügyben megtörténik, pedig tudjuk, hogy miért lenne kívánatos ez a változás.

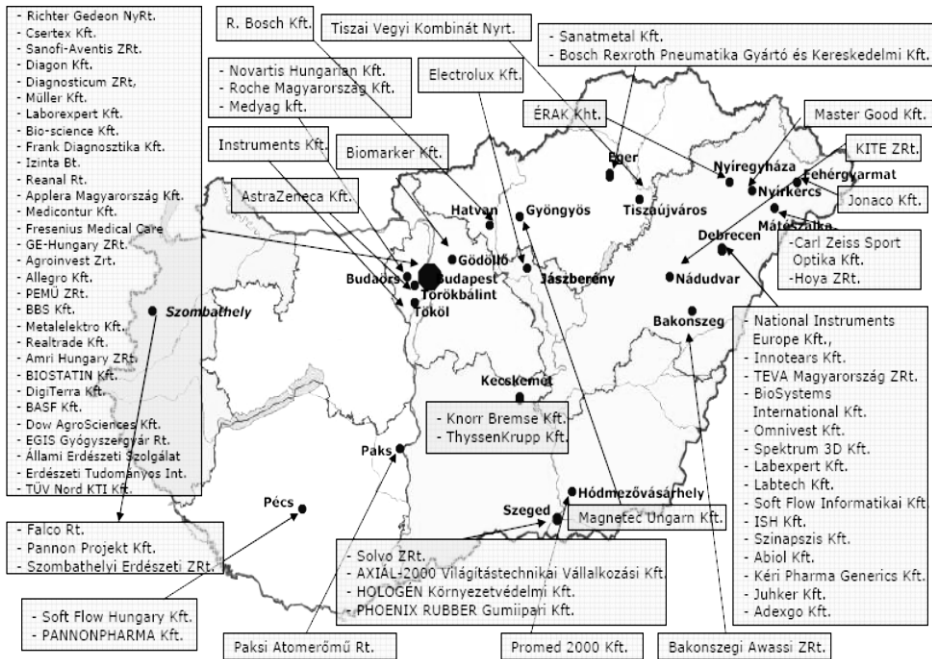
Én azt vallom, hogy a gazdasággal való kapcsolat mozdítja ki az egyetemeket nagyon sok tekintetben, oktatás, kutatás, egyéb vonatkozásban. Az itt ülő professzorok jól tudják, kutatás nélkül nincs használható oktatási rendszer. Egy blokkot szánnék arra, hogy mit jelent az, ha az állam, a gazdaság összefog és tudásközpontokat alakít az egyetemek környékén.

Tudják, hogy kooperációs kutatóközpontok és tudásközpontok jöttek létre egyetemi profilok és a környező gazdaság profiljainak megfelelően. Ezek életútja lassan lejár, két vagy több ciklust éltünk át, nagyon jó tapasztalatokat szereztünk ebben az együttműködésben. Itt a gazdaság szereplői érdekeltek, az egyetemeken pedig a tanszéki hagyományos kereteket mátrixrendszerben, projektrendszerben kellett feloldani, és én ezt az elmozdulást a következő időszak megalapozó kooperációjának tartom. Sajnos innen az állam részben kivonul, pedig ezek a tudásközpontok az ipari kapcsolatok gerjesztői [4. ábra].

Az ábra jól mutatja, hogy ez a tevékenység eredményes, és közvetlen eredménynek tartom azokat a számokat is, amelyeket Önök most látnak: termékben, vállalkozásalakításban és többek között külföldi professzorok behozatalában, tudósok hazahozatalában való szerepük jelentős.

Nagyon jelentősnek tartom a gazdasági hasznosítást: 29 vállalkozás, 849 kutató óriási szám a mai felsőoktatás tekintetében. Itt egy pillanatra időzve, gazdasági társaságok alakítását ösztönzi ma sok pályázati rendszer, mi ezt nagyon jól értjük, akik a versenyszférában is töltünk időt és próbáljuk az egyete-

A gazdaságban tolvagyűrűző hatások Ipari partnerek száma: 165

4. ábra: A tudásközpontok mint az ipari kapcsolatok gerjesztői

men is ezt a szemléletet átvenni. Hiszek abban, hogy egy hatékonyabb működés gerjesztő, jobbító hatású lesz, ugyanakkor nagyon sok aránytalanság és nagyon sok feltáratlan utat kezdünk bejárni. Léteznek a Pólus-programok, hogy egy példát mondjak a Pólus-városokban, ahol önkormányzatokkal gazdasági társaságokat alapítunk; miután nekünk akaratumk és tudásunk van, pénzünk nincs, ezért mi ezekben a társaságokban 5-10 százalékban részesedünk és az önkormányzat, amely most magához térve K+F-ben rendkívüli módon szakértőnek mondja magát 95 százalékban, 90 százalékban fog diktálni olyan projektekn, amely projektek sokszor nem az egyetemmel harmonizálva kerülnek be a köz-tudatba.

Én remélem, hogy a bíráltnál ezek a megjegyzéseim megmaradnak a döntés-hozók, bírálók fülében. Nagyon fontosnak tartom – és nagyon pozitívnak –, hogy ezek a programok az egyetemi környezeteket olyanná alakíthatják a gazdasági szereplőkkel együttműködve, ahogy ezt Európában vagy a világban látjuk, Linköpingtől Dortmundig. Inkubátorházakat létesítünk fiatal vállalkozóknak,

együttműködő laboratóriumokkal, ezek természetesen aztán az ipari park lábai vagy részei is lehetnek.

A képzésről szeretnék még egy szót szólni ebben a rövid időben. A Bologna-rendszerű képzés felfutása: 3 héttel ezelőtt volt módom átadni az első magyar bachelor diplomákat. Félttem ettől az átadási ünnepségtől, hogy keményebb kritikát kapunk, mint amit gondoltunk, de minden fiatalnak van állása és minden fiatal egyébként tervezi, hogy nem azonnal, de tovább fog menni valamilyen szinten. Semmilyen negatív észrevételt nem kaptam. Persze, olyan karon végeztek ezek a hallgatók, ahol nincs hagyományos tanszék, nincsenek laboratóriumi struktúrák, nincsenek berögződött hierarchiák, rugalmas, iparral együttműködő rendszer van.

A Bologna-rendszerben egy dologra hadd hívjam fel a figyelmüket: nagyon fontos lesz, hogy a bachelor alapidiplomák után szakmákat lehet váltani. Nagyon fontos lesz, hogy olyan bachelor szakok, amelyek a munkaerőpiacot nem fogják elérni, kapjanak támogatást egyetemek mesterképzései felől, hogy a hallgatók válthassanak: ha biológiát tanult egy főiskolán egy hallgató vagy egy természettudományi karon, ne zárjuk ki, hogy ő környezetvédelmi szakon mesterdiplomát kaphat.

Ezek nem mérnökök lesznek a hagyományos értelemben, szolgáltató szakemberek, amire ma még nincs megfelelő kifejezésünk. Nagyon jó, rugalmas ez a rendszer. Itt mondom persze el, hogy ma minden főiskola mesterszakot akar létesíteni presztízsnövelés szempontjából, az egyetemek próbálják ezt megakadályozni, folyik egy csata. Én előremutatónak látom a szombathelyi-soproni integrációt, és azt gondolom, hogy nem több főiskola integrációja egy egyetemmé – nem magyarázom a mondatot – járható út, hanem az egyetemeknek össze kell kapcsolódnia gyakorlati képzést folytató főiskolákkal, hogy ők is el tudjanak szakadni és a mester szintet más minőségi szinten tudják elvégezni.

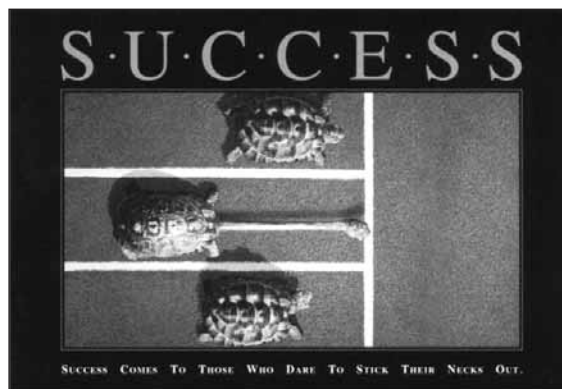
Az alapszakok rendszere rögzítve: 1100 indítás, mesterszakoknál sajnos a mesterszakok nagyarányú szakiránya azért ismét figyelmeztet minket arra, hogy a legyező talán túl széles lesz. Itt szeretnék ahhoz a dologhoz kapcsolódni, ami a következő napokban nyilvánvalóan a média vita középpontjába kerül: miért jelentkezik kevesebb hallgató a felsőoktatásba.

A '87, '88, '89: a most bekerülő időszak kezd meg a demográfiai zuhanást. Utána kiegyenlítettebb időszak jön. Ilyenkor két dolgot lehet csinálni: karokat megszüntetni, csökkenteni a rendszereket, majd utána esetleg vissza kell építeni. A jelentkezők száma tehát drasztikusan csökkenni fog és ez most drasztikusan elkezdődik, ráadásul van még egy folyamatunk, az a folyamat pedig azt mutatja, hogy a huszonéves korban kezdő egyetemisták vagy főiskolások

száma drasztikusan lecsökken. Ez a két tényező – nem látva még az adatokat – drasztikus jelentkezőszám-csökkenést fog okozni és ezekre válaszokat kell adni. A Felsőoktatási és Tudományos Tanácsnak van egy jelmondata, miszerint a csökkenő hallgatói létszámot kívánatosnak tartanánk, ha az egyetemek innovációval ellensúlyoznák.

Az innovációba beleértem a felnőttképzést, élethosszig tartó tanulást és beleértem a társadalomtudományok területén szükséges innovációkat is. Az utolsó ábrán nem részletezem a végzettek számát, szó volt ma itt erről.

A következő ábra a szakképzési hozzájárulásról akar szólni, döntenie kell abban, hogy a felsőoktatás vállal-e nagyobb szerepet önállóan vagy a szakközépiskolával továbbra is homokba dugjuk a fejünket, és a szakképzés területén egy lehetetlen formát működtetünk, akkor ilyen adatokat kapunk, az iparból vagy a versenyszférából ilyen üzeneteket. Én azt gondolom, hogy helyre kell állítani ennek a szintnek a szabályait és a szakképzési hozzájárulást semmiképpen nem lehet diszkriminatívan a mai törvény szerint folyósítani, erre a mi testületünk is természetesen lépett az elmúlt időszakban. Miközben megköszönöm a figyelmüket, ajánlom a középső teknősbéka ábráját, aki rendkívül innovatív módon rögtön beérte a többieket.

A siker egyik módja

Sajnos a mi nyakunk nehezebben nyújtható, ezért magunkat is gyorsabban kell vinni. Köszönöm szépen a figyelmet.

HOZZÁSZÓLÁSOK, VITA

Csapody Miklós

Előre szeretném bocsátani, hogy sok tisztelettel és minden bántó szándék nélkül mondom azt, amit mondok: nagyon sok szkepticizmussal hallgattam végig a sok, kiváló előadást. Az előadások mögött valamiféle nagyfokú naiv és tiszteletreméltó lelkesedést érzek, az előadók igen sok okos, elkötelezett, hasznos dolgot mondtak el, és mégis szkeptikus vagyok. Egyszerűen azért, mert ugyanezeket a gondolatokat – és ezt nem először mondom – ugyanezeket az elkötelezett, okos, hasznos, segítő szándékú gondolatokat hallgattuk végig már számtalan esetben az elmúlt húsz évben, hasonló összefüggéseken.

És mi lett mindennek az erőfeszítésnek az eredménye? A választ hadd fogalmazzam egyetlen egy szóval, ami lehet, hogy durván hangzik, de utána majd megmagyarázom: semmi.

Nem olyan értelemben értem ezt a semmit, hogy nem történtek bizonyos pozitív előrelépések, hanem hogy mindezeknek az egyenlege, végeredménye mégis csak annyi, hogy az ország húsz év alatt mindazokon a területeken amelyekről beszéltünk, összességében nem ment előre, sőt lemaradt. Mi lehet ennek az oka, hol van ez a szakadás a sok okos, elkötelezett ember segítőkészsége, munkája, általuk elkészített jelentések, tervek, programok stb. és az eredmény hiánya között? Megint csak nagyon egyszerű választ próbálok adni – és nagyon sajnálom, hogy a miniszter úr közben eltávozott. És nagyon kérek mindenkit, higgye el, én most nem politizálni kívánok. Természettudományokkal foglalkozó szakember vagyok, aki egy nemzetközi nagyvállalatnál dolgozott kutatásban, innovációban, vállalatvezetésben, együttműködve egyetemekkel, akadémiai intézményekkel, kormányzati szervekkel.

Amit mondok, azt teljes mértékben természettudományos ténymegállapításnak szánom, semmi többnek. Egyébként is, amikor a húsz évről beszélek, abban úgyis benne van, hogy álláspontom nem aktuálpolitikai kérdés. Tehát mi lehet az oka az eredmény hiányának? Egyszerűen: mert nincsen döntéshozói elkötelezettség. Hiába keletkeznek az inputok, hiába vannak az elképzelések, javaslatok, ezek nem válnak döntésekké, olyan döntésekké, mely döntések a helyzetet érdemben meg tudnák változtatni. Mért mondom, hogy az eredmény semmi?

Mert Magyarország ma messzebb van attól, a rangsorban lejjebb van ma, minden olyan területen, amiről ma beszéltünk, mint volt húsz évvel ezelőtt.

Akkor mit is tettünk az elmúlt húsz év alatt? Lemaradtunk. Mért maradtunk le? Szeretném ismételni: mert az elképzelések, javaslatokból nem lesz hatékony döntés, nem keletkezik végrehajtási terv, nincs döntéshozói elkötelezettség, hogy igenis belátjuk: ennek az országnak nincs más kitörési lehetősége, mint az innováció, a szellemi képességeknek a hasznosítása. És hogy ez megváltozzon, ahhoz csupán nagyon „egyszerű” döntésekre lenne szükség – persze tisztában vagyok azzal, hogy e mögött igen bonyolult folyamatok vannak – nevezetesen arra, hogy a döntéshozók biztosítsák a feltételrendszert az innovációs tevékenység hatékony, gyors erősítéséhez, hogy Magyarország valóban meginduljon a fejlődés útján. Tudom, most nagyon leegyszerűsítettem a dolgot, azt hiszem, ezt mindenki meg tudja érteni.

De még egyszer hadd ismételjem meg: ha 15 évvel ezelőttre visszamegyünk, és beleképzeljük magunkat ebbe a terembe, nem ugyanezek az állítások hangzottak volna el, mint most? Hogy fontos az oktatás, fontos az innováció, fontos a vállalatok és az egyetemek kapcsolata, a nemzetközi kapcsolatok? És előbbre jutottunk? A téma összességét tekintve: nem. Az a baj, hogy Magyarországon az innovációt, a szellemi készségek hasznosítását, a tudásalapú társadalom felépítését nem képviseli megfelelően magas fórum a magyar döntéshozatali mechanizmusban, és amelyek mégis képviselik, azok erőfeszítései nem hatékonyak, elképzeléseik nem válnak döntésekké – különböző okokból, nem a rossz szándék, nem a felelőtlenség miatt – nem tudják elérni, hogy ténylegesen történjen valami. Ha pedig nem lesz belőle döntés, és nem lesz belőle eredmény, akkor véglegesen le fogunk szakadni. Vegyük észre: ma is ebbe az irányba haladunk. Jó lenne visszafordulni. Új irányt venni. Köszönöm szépen.

Voith András

– Voith András vagyok a Knorr-Bremse-től. Én is egy történelmi visszatekintéssel szeretném kezdeni, de nagyon röviden. A '70-es évek közepén az Audi egy kisvállalat volt, aztán egyszer csak elkezdett embereket odavonzani, mondjuk például a Mercedes-től közel 100 mérnök lépett át egyik napról a másikra az Audiba. Annyira, hogy a Mercedes munkaerő csábítással vádolta az Audit. Az egyik mérnök, akitől azt kérdezték, hogy miért ment át,

milyen csábító ajánlatot kapott, nagyon röviden válaszolt. Azt mondta: azért, mert itt történik valami. Tehát ő ráérezett arra, hogy az Audi egy olyan cég, amelyik növekedni akar és igaza volt: az Audi 30 év alatt a Mercedes-szel és a BMW-szel egyenértékű nagyvállalattá nőtte ki magát.

Ezt a példát azért hoztam föl, hogy tegyük föl magunknak a kérdést, meg tudjuk-e mutatni a hallgatónak vagy a középiskolásoknak azt, hogy a műszaki pályán történik valami, azt hogy a természettudományos pályákon történik valami? Azt hiszem, hogy ebben nagyon rosszul állunk. Az egyetemeken könyörögnek azért, hogy értelmes ipari diplomamunkákat kapjanak. Azok az intézmények, amelyek ebbe bekapcsolódnak, jó hallgatókat, jó PhD-seket kapnak, akik nem kapcsolódnak be és nem mutatják meg azt, hogy náluk igenis történik valami, náluk van innováció, amivel a megszerzett műszaki tudást hasznosítani lehet, azok nem fognak kapni később sem jó mérnököket. Az egy másik kérdés, hogy a kevésbé elhivatottak esetleg anyagi előnyökért elmennek máshova, külföldre akár technikus munkát végezni is.

Próbáljuk meg átgondolni közösen, hogy valahol a mi házunk táján is kell keresni a hibát, hogy közvetítjük-e azt a fiatalok felé, hogy azért kell műszaki pályára vagy természettudományos pályára lépni, mert itt alkotni lehet, mert itt új dolgokat lehet létrehozni, mert itt meg lehet találni a vágyott szakmai kihívásnak megfelelő munkát. Sajnos ebben a média sem támogat bennünket. Azt kell mondanom, hogy amikor két újságíró egymást interjúolja a képernyőn – hogy rosszabbat ne mondjak - akkor enyhén szólva is visszakívánom azokat az időket, amikor a Delta főműsoridőben ment. Köszönöm szépen a figyelmüket.

Polgárné Májer Ildikó

– Tisztelt közgyűlés! Polgárné Májer Ildikó vagyok, az innovációs szövetség választmányi tagjaként és a közép-magyarországi regionális igazgatóként, valamint a kkv-tagozat vezetőjeként gyakorló vállalkozó, üzletember, innovációsközpont-vezető. Ezeket sokan tudják rólam Önök közül, hiszen nincsen olyan közgyűlés, ahol ne szólnék hozzá. Igyekszem tömören, a vállalkozások szemszögéből nézve, a gyakorlat oldaláról megvilágítani azokat az összefüggéseket, amelyeket a miniszter úr, az elnök úr és az elnökhelyettes urak fölvezáltak egyenként, külön-külön információkat, előzményeket és javaslatokat is megfogalmazva. Leginkább a miniszter úr értéklánc-gondolatá-

hoz kapcsolódnék.

Mindannyian tudjuk, hogy az összefogásról, az együttműködésről – mindkettővel messzemenően egyetérték – szóló lelkesítő beszédek minden évben elhangzanak. De mitől lesz együttműködés? Mikor áll össze az értéklánc? Egyáltalán tudjuk-e, mi az, hogy értéklánc, tudjuk-e, hogy miért csináljuk az innovációt? A versenyképességért? Nem, a cél nem az. A cél maga a végső érték, az az érték, amelyet a társadalom hasznára meg szeretnénk valósítani. Az értéklánc az elkötelezettségről, ily módon a tudásról és kompetenciáról szól. Elkötelezettnek kell lenni, e nélkül semmi nem fog történni. De anélkül sem, hogy megfelelő tudással rendelkeznének azok, akiknek ezen a területen tennivalójuk van.

Szomorú, és én is rossz érzéssel mondom, hogy nem rendelkezünk a magyar társadalomban azzal a tudással, amely tudás nem egyenlő ismerettel, hanem cselekvő tudás. Ennek híján nem találunk egymásra, nem erősítik egymást az értékt teremtettséghez vezető intézkedések. Ezt tapasztaljuk a mindennapokban, ezért javaslom újra és újra azt, nézzük meg a jó gyakorlatokat. Nem csak rendeleteket kell hozni, ezzel az alapokat lerakni; az alapok valóban nagyjából le vannak rakva, hiszen több száz hídépítő intézmény jött létre, innovációs ügynökségek, ipari parkok, inkubátorházak, innovációs központok stb., és ezekhez minden jogi keret nagyjából rendelkezésre áll.

De az egész összességében mégsem működik. És miért nem működik? És miért nem működik együtt? Azért nem működik együtt, mert egyrészt nem vállalja senki, hogy lemond valamiről. Mindig kapni akarunk, de adni nem nagyon. És a másik oldalon pedig nem rendelkezik a rendszer egésze a cselekvő tudással. Multinacionális cég, kkv, intézményi szféra és civil szervezetek: ezekből a stakeholderekből áll össze a nemzeti innovációs rendszer. Mindegyik elemének rendelkeznie kell azzal a tudással és azzal a kompetenciával, hogy nem csupán egyes szabályokat, egyes elemeket ismer, hanem azt az összefüggések szintjén is alkalmazni képes. Én is meghívást szeretnék tolmácsolni a saját rendezvényeinkre.

Az előttem szólók így tettek, meghívták Önöket különféle eseményekre; ezek nagyon komoly, tartalmas és előre mutató, pozitív dolgokról szólnak. Én is szeretném meghívni Önöket, nem konkrétan, dátumszerűen, hanem minden olyan alkalomra, ahol jó gyakorlatokról esik szó. Mert Magyarországon is vannak jó gyakorlatok, modellek. Úttörő munkák kezdődtek el, és a Közép-magyarországi Innovációs Központban rendszeresen jönnek össze a Magyar Innovációs Szövetség regionális igazgatói ezekről szót váltani. Jó pár jó gyakorlat van, amelyről szívesen adunk számot Önöknek. Érdemes ezek elterjesztésén, összefogással dolgozni. Köszönöm szépen.

Boda Miklós

– Sokban egyet értek az előttem szóló Polgárné Májer Ildikóval és Csapody Miklóssal. Röviden szeretnék hozzászólni Szabó Gábor elnök úr által mutatott ábrához arról, mennyire érdemes ma Magyarországon diplomát szerezni. Láthattunk egy példát, miszerint Finnországban – és itt hozzátenném, hogy Svédországban is így van – mennyivel kisebb a diplomások és nem diplomások fizetése közötti különbség. Ez valóban így van, de tapasztalatom szerint nem csak a fizetésben, hanem a tudásban is sokkal kisebb különbségek vannak.

Az ország általános tudásszintje sokkal magasabb, mivel fejlődésük kulcsát abban látták, hogy nagy számban képezzenek kiváló szakmunkásokat és technikusokat. Az eredmények alapján sikerrel is jártak. A kiválóságok ugyanis, véleményem szerint, mindenhol kitűnnek majd, így hangsúlyt a többiek képzésére kell helyezni. A fent említett két állam ezt a modellt követte, sikeresen.

Szeretnék még egy gondolatot hozzáfűzni Csapody Miklós hozzászólásához. Kennedy elnök egyszer azt mondta, „ne azt várjátok, hogy mit tud nektek adni Amerika, hanem, hogy ti mit tudtok adni Amerikának”. Nekünk sem azt kell várni, hogy majd a politikusaink döntéseket hoznak helyettünk, és megmondják mit csináljunk. A magunk területén jól kell végeznünk a dolgunkat, és annak meg lesz az eredménye, függetlenül attól, hogy éppen milyen kormány van hatalmon. A mi feladatunk, hogy kutassunk, fejlesszünk, innováljunk, mert ha mi nem hozunk létre termékeket, akkor ki fog?

Köszönöm a figyelmet.

Ruppert László

– Köszönöm a szót elnök úr. Ruppert László vagyok, a Közlekedéstudományi Intézetből. Gyulai akadémikus úr azt mondta, „hogy mindenkiel mélyen egyetért”, én is mindenkiel, de csak részben értek egyet. A megfelelő ember, a szakemberképzés témájához szeretnék hozzászólni.

Elnök úr említette, hogy a felsőoktatás önmagában nem tudja megoldani a szakember képzést, utánképzést, és ezt, mint vezető szeretném megerősíteni.

Az USA-ban elég jó a technikai, műszaki oktatás, mégis, a nagy multinacionális cégek – most nem akarok neveket mondani – egyik filozófiája, hogy az első évben a mérnököket „beiskolázzák” a cégükhöz, mert amit az ottani egyetemről hoznak, az nagyszerű dolog, de szükség van a cégkultúra és a cég technikai ismereteinek az elsajátítására. Ez pénz és idő, de ezt a munkát mi sem spórolhatjuk meg. A saját, vezetői felelősségünket szeretném ebben kihangsúlyozni.

Nem értek egyet azzal, hogy az oktatás színvonala Magyarországon tragikusan süllyed – én mondhatom, mert én nem dolgozom az oktatási szférában. Intézetünk több mint 100

diplomást foglalkoztat, ebből az utóbbi négy évben közel 40 fiatal diplomást vettünk fel; nem csak Magyarországon, hanem Japánban, Németországban végzett diplomásokat, PhD-seket. Egy csomó pénzt és szellemi energiát fektetünk a friss diplomásokba azért, hogy belőlük jó kutatók legyenek. Eddig közel 40 európai uniós projektben dolgoztunk és azért nem többen, mert nincs több kapacitásunk.

Általában nem várhatunk ready-made embereket semmilyen oktatási intézményből. Szakmunkásokat sem. Egy csomó technikust azért küldtünk nyelvtanfolyamra, mert a Magyarországra települt multinacionális cégeknek, autógyártóknak tesztelünk, európai uniós tanúsítványokat adunk, és a kézikönyvek, leírások angol nyelvűek. Tehát a technikusoknak is elég jól kell tudniuk angolul. Nem kapunk ilyen technikust, de kiképezhetők.

És szeretnék még egy dolgot a szaktudás mellett kiemelni, amit Pakucs úr, tiszteletbeli elnökünk gyakran hangsúlyozott, az etikus magatartást. Bármilyen kiváló a szaktudásunk, ha partnereinknek nem időben, pontosan, szállítunk, ha becsapjuk őket, akkor a következő megbízást nem kapjuk meg, az új kutatási konzorciumokba nem hívnak meg. Megfelelő képzettség és folyamatos továbbképzés, valamint etikus magatartás esetében azonban nem látok elháríthatatlan akadályokat, gondokat magunk előtt. Köszönöm a figyelmet.

Farkas József

– Hölgyeim és uraim. Öt éve nemigen szóltam hozzá, de a téma megihletett. Igazából nagyon sok mindennel egyet értek, több mindennel sarkosan nem értek egyet. Egy közép vállalkozást vezetek, amely azok közé tartozik – Sanatmetal –

mely sikeres, innovatív, és amerikai-angol-magyar vegyescégből tudott visszajönni magyar tulajdonba.

Talán a korunk teszi, hogy azt mondjuk, nem jó ez a mai képzés, milyenek ezek a fiatalok. Véleményem szerint kiváló fiatalokat kapunk, a problémák elsősorban bizonyos arányeltolódásokban, hiányszakmákban jelentkeznek.

Én annak a híve vagyok, önmagunknak kell megoldani és sikerre vinni a dolgainkat, mégpedig a létező vállalkozásokból. Fontos, hogy bennünket ne akadályozzanak tevékenységünk végzésében, ha netalán támogatnak az nagyon jó. Nem hiszem, hogy ki kellene itt kiá-

ltani, hogy Magyarország következő 30 évében mi lehet a sikeres technika! Ódzkodnék attól, hogy az egyetemek csak erre a feltételezett „sikerre” képezzenek. Egyetemista koromban fogalmam nem volt, hogy hova vetődök és milyen területre fogok menni, de volt egy nagyon jó képzésem.

A Jóból kiváló Jim Collins könyvet maximálisan ajánlom mindenkinek – valószínű Deme úrral azért értünk egyet - mert magam is középvállalkozást viszek. Ez a könyv azt vizsgálta a sikeres, 2-3000 szeresen növekedett amerikai cégek közül, hogy miben különböznek a jó cégektől. Érdekes nekünk ezt elolvasni, mert abban a managementről van szó.

Kell-e itt kutatás, van-e Magyarországon a követőiparnak igénye, mit is kell szolgálni egy kutatásnak, akadémiának? Az tény, hogy a középvállalkozásokban holnap, holnapután a zsebünkön mérhetjük, jó helyre fordítottuk-e a kutatás-fejlesztési pénzt. Bizony, egyszerűbb és olcsóbb a német intézetekkel dolgozunk. A magyar egyetemek, kutatóintézetek lassúsága, árszintje és általánosságuk nem kifizetődő. Nekünk gyorsabban kell eredményt elérni, különben nem maradunk fenn.

Specializálódni? Mondtam a képzésnél, véleményem szerint nem szabad. Mi fogja megváltoztatni a sorsunkat? A Sanatmetálnál hitvallás a 3V – egy másik híres amerikai könyv lényege – hogy az életünket a Vevők, a Verseny, a Változás innovatív módon határozza meg. Tehát holnapután, meg a következő hónapban teljesen másképp kell viszonyulnunk a környezethez (ehhez nem specialisták kellene).

Mi a nagy gondunk? Nem beszélünk nyelveket, nincsenek műszaki képzett-

ségűek a munkaerőpiacon. Miért? Az önkormányzatok nem mernek dönteni az iskolai struktúrákban, esetleges bezárásokban, célzott támogatásokban. Milyen szakmákban folyik ma a képzés? Ennyi vendéglátós, ennyi PR-menedzser, ennyi általános műszaki menedzser hová kell? A recepciókon felsőfokú képzettségűek, pedagógusok vannak, még a Sanatmetál 180 fős szervezetében is. Egyszerű volna változtatni, azt a középiskolát támogatni a fejkvótában, amelyből elhelyezkednek a gyerekek.

Gordos Géza

– Gordos Géza vagyok, és két rövid megjegyzéssel szeretnék hozzájárulni ehhez a vitához. Az elsőt, mint egyetemi oktató és mint kutatóintézeti vezető teszem. Szó esett arról, hogy a pályázati rendszer átalakításra fog kerülni. Nos, ilyet már sokszor megéltük, s az nem baj, hogyha a rendszer egyre jobb lesz, de hogyha gyökeres változások vannak és sűrűn, azt nehéz követni. Hogy egyszerű legyen megjegyezni, az a kérés, hogy a pályázati rendszerre ne legyen érvényes az, hogy az a permanens tranzienst állapotában van. Kérem, legfőképpen a lebonyolítás tekintetében, de lehetőleg tematikai tekintetben is kerüljük el a permanens tranzienst.

Most pedig úgy szólalok meg, mint a MTESZ, a Műszaki és Természettudományos Egyesületek Szövetségének elnöke. Egy elhatározásról szeretnék beszámolni, amely minden bizonnyal tetté fog válni. A MTESZ annak érdekében, hogy felkeltse a fiatalok érdeklődését a természettudományos és műszaki témák iránt, elhatározta, hogy a természeti és műszaki tudománytörténet, a magyarországi tudománytörténet lelkesítő mozzanatait értékes előadásokban fogja megjeleníteni, azok érdekfeszítő előadására fog törekedni és lévén, hogy a MTESZ országosan szervezett, el fogja érni azt, hogy ezek az előadások az ország minden megyéjébe és a megyéken túl minden nagyobb városba elérjenek. Ezzel szeretném azt a képet egy picit árnyaltabbá tenni, ami itt nagyon világossá vált: azt ugyanis, hogy az innováció érdekében nem csak a felsőoktatás, ahogy például az elnök úr is mondta, hanem a teljes oktatási rendszer területén van mit tenni.

Ehhez kapcsolódva, ám az oktatási rendszerből egy picit kilépve, a fiatalokat megszólító kedvcsináló ismeretterjesztés területén szeretne a MTESZ ezzel a

lépéssel az országos innovációs folyamatok fellendüléséhez hozzájárulni. És végezetül, mindenféle sapkámot levéve, el szeretném mondani, hogy én a MISZ mai közgyűlésén nagyon sokat tanultam, bizonyos tekintetben más nézeteket fogok mátol vallani. Remélem és felteszem, hogy mások is ilyennek ítélik a mai napot, ezért gratulálok az Innovációs Szövetségnek. Köszönöm, hogy ilyen színvonalas előadásokkal, színvonalas hozzászólásokra serkentő programmal ajándékozott meg bennünket.

Tóth László

– Elnök úr, tisztelt hölgyeim és uraim, tisztelt közgyűlés. Csapody úr volt az első felészóaló, a névsorban ugyanis ő az első, én Tóth László vagyok, névsorban valahol hátul, életemben már megtanultam, hogy mindig a legvégén kell megszólalni vagy legvégén szólítanak fel. Amit Csapody úr kezdett, hogy 20 éve nem igen mozdultunk előre, ezt egy kicsit más szemszögből is meg lehet nézni. A világon van 237 ország, és ebben a 237 országban valahogy elhelyezkedünk mi is. Hogy merre megyünk, megítélésem szerint, a következők határozzák meg: az újraelosztás során mennyit és milyen hatásfokkal költünk arra,

- › hogy legyenek gyerekek,
- › hogy ezek a gyerekek értelmesek legyenek,
- › hogy a társadalom egészséges legyen,
- › hogy legyen újból mit elosztani. Ez utóbbi alapja az innováció.

Minden országban a legfelsőbb lobbiszerv az valahol a kormányzati struktúrában helyezkedik el. Tökéletesen egyetértek mindazzal, amit Csapody úr mondott. Amíg a kormányzati struktúrában nem jelenik meg az öt megillető helyen az innovációhoz kötődő szervezet, addig nem lesz lényegi változás az innováció területén és nem lesz a gazdaságban sem. Az innováció lényegi részére térve, meggyőződéssel hiszem és vallom, hogy csak kreatív emberek vihetnek előre egy-egy csoportot, legyen az egy ország, avagy egy szűkebb csoport is. Tudomásul kell vennünk, hogy a kreativitásnak tér kell. A történelmileg kialakult struktúrák hosszú ideig a monolitikus struktúrák voltak, ahova nem fér be a kreativitás, legyen ez az oktatás, legyen ez az élet akármelyik más területe is.

A rendszerváltás kapcsán sincs lényegi változás, sajnos. Vegyék elő a Magyar Közlönyt, és nézzék meg a kutatási és innovációs eseti bizottságot (61/2007

sz. Országgyűlési határozat). Elnök: MSZP-s természetesen, alelnök természetesen Fidesz-es, és nem a neveket kell nézni, hanem ott mögöttem a zárójelben azt, hogy ki, milyen pártot képvisel. Azt nem kell hangsúlyoznom, hogy a két vezető párton belül a monolitikus gondolkodás- és cselekvési mód hogyan érvényesül, ezt már megtapasztalhattuk mindnyájan. Tehát, akár végkövetkeztetésnek is tekinthetjük: ameddig a monolitikus struktúrák nem lesznek lebontva, addig számottevő változásra, az innováció kibontakozására sajnos nem lehet számítani semmilyen területen.

Az oktatásban: amíg nem honosodik meg a kreativitásra való oktatás, addig változás lehetősége sem indul meg. Változás csak akkor lehet, ha a pártpolitikák felül tudnak emelkedni a bevezetőmben említett négy területen a mindennapi viaskodásuk során, és azokat nemzeti létkérdésként közös, nemzeti ügynek fogadják el. Én azt hiszem, mindegy, hogy hol ülünk, és hol tevékenykedünk, ha a kreativitásnak teret tudunk engedni, vagy erre tudjuk nevelni a hallgatókat, akkor lehet lassan előre lépni. De ez egy hosszú folyamat! Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

Kovács István

– Kovács István vagyok, a Magyar Vállalkozásfejlesztési Konzorcium elnökeként, aki közel 20 éve hivatásos vállalkozásfejlesztőként dolgozom Nyíregyházán. Két évvel ezelőtt a nyíregyházi közgazdász vándorgyűlésen Kádár Béla zárszavában azt a javaslatomat is megfogalmazta, hogy törvényt kellene arra hozni a magyar parlamentben, hogy az ilyen közgazdász vándorgyűléseken és – teszem most hozzá – az ilyen MISZ vándorgyűléseken kormánytisztviselők hivatalból kötelesek részt venni. Ezt azért mondtam akkor és most is, mert annyi okos dolog elhangzik egy ilyen konferencián, hogy csak valakinek le kellene ülni, elővenni egy üres nagy papírt és szépen felírni, hogy mire is kellene pénzt adni.

Nem akartam hozzászólni, de a finn példa inspirált arra, hogy elmondjam a véleményemet. Finnország egy működő gazdaság. Működik minden. Volt időm és módom megnézni, kb. tíz évvel ezelőtt a finn gazdaságirányítási rendszert. Számomra akkor az úgy tűnt, hogy leült három okos ember és összerakta a gazdaságirányítást, összerakta az országos intézményrendszert. Mindenki

tudja mire valók az egyetemek, a kutató intézetek, a vállalkozásfejlesztési szervezetek, mire valók az inkubátor házak, az innovációs központok, a kamarák, a fejlesztési ügynökségek stb. Magyarországon ez nincs összerakva (minden szervezet mindent akar csinálni, hogy forráshoz jusson, ezért semelyik nem működik tökéletesen).

Azzal én is egyet értek – mint az egyik előttem szóló –, hogy mindenki tegye meg a maga székében azt, amit tehet, és ezzel is előre visszük a dolgot, de ez nem elég. Amikor egymás ellen, vagy csak más-más irányba megyünk, s nem egy megtervezett, kijelölt úton, akkor abból nem áll össze egy működő ország. Nem áll össze az, hogy pl. hogyan lehet innováció gerjeszteni az alapoktatástól kezdve a kutatóintézetig, és hogyan lehet a mikrovállalkozások innovációs képességének és készségének fejlesztésében együttműködni sok-sok szervezetnek, hogy a gazdaság fejlődjön. Ehhez le kellene ülni, és szépen le kellene rajzolni az intézményrendszert, hozzárendelve a feladatokat és a forrásokat is. Egy elemet emelek ki belőle most, a saját szakterületemről: az innováció egy mikrovállalkozás szempontjából onnan indul, hogy a vállalkozó egyáltalán tudjon arról, hogy merre halad a világ, és vajon neki milyen innovációs eredményeket kellene ismerni, azt honnan fogja majd megtudni, hol van az a szakértő, aki tud majd neki tanácsot adni.

Szükség van tehát egy jól működő tanácsadói rendszerre, ami közvetíti az információt és a tudást a vállalkozók felé. Ezt a piac sosem fogja megoldani. Lehet, hogy 20-30 év múlva magától kialakulna egy hatékony tanácsadói piac, de erre nincs idő. A tanácsadói rendszert ki kell építeni, a meglévőt fejleszteni kell. Sokszor azért beszélek nagyon ingerülten, mert erre az intézmény fejlesztésre most van alkalom. 3-5 év múlva már késő lesz, amikor az EU-s pénzek nagy részét már kifolyósították. Ha most nem ül le azonnal a szakma és nem fogja ezen a bizonyos nagy üres papíron szépen összerakni az intézményrendszert, akkor ezek a pénzek úgy fognak elfolyni, mint az elmúlt 10-15 évben, amikor is minden fejlődött egy kicsit, de összességében nem annyira, amennyire lehetett volna. Köszönöm szépen.

VÁLASZOK

Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

Köszönöm szépen. Ezzel ezt a szekciót bezárom. Nem kívánom összefoglalni az elhangzottakat, mert azzal is csak a szót szaporítanám. Nem vagyok döntéshozó, ezért, hogy én mit gondolok arról, ami elhangzott, eléggé mindegy, ahogy ezt kissé cinikusan mondani szokták, az én egyéni szociális problémám. Amit

viszont szeretnék mondani az az, hogy a szakmai rendezvényünk témaválasztása nem volt véletlen. Amit itt megfogalmaztunk, azt a MISZ a jövőben megpróbálja a maga eszközeivel a sajtóban, és mindenütt ahol, lehet napirenden tartani. Nem fogjuk abbahagyni, ezt ne tekintse senki pillanatnyi fellángolásnak, hogy jól elbeszélgettünk az oktatásügyről egy délelőtt. Nem, ezt tovább fogjuk folytatni, erre oda fogunk figyelni.

Én egy kitűnő teológia professzortól tanultam egy nagyon fontos dolgot egyszer, amikor egy ülésen elragadtattam magam, és elég keményen szóltam tisztelt kollégáimhoz, miután kiderült, hogy bár az ötödik ülésnél tartunk, jópáran még mindig nem olvasták az anyagot, amiről beszélünk. Miután ebből lett egy kisebb botrány, ő azt mondta, hogy te nagyon türelmetlen vagy, Gábor. Mi azt csináljuk, hogy mondjuk minden vasárnap délelőtt, hogy a Szentháromság három személyből áll, úgymint az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Sohasem kettő, sohasem négy. És negyven év után már többnyire mindenki szokta tudni, hogy így van. Remélem, hogy nekünk nem lesz szükségünk negyven évre, hogy üzenetünket a döntéshozók meghallják.

Természetesen egyetérték azzal, aki azt mondta, hogy már hányszor elhangzottak a jó javaslatok, de sok éven keresztül nem történt semmi, és nem történtek áttörések. Igen, ezt én is tudom, de az én eltökéltségemet ez semmiben sem csökkenti. Lehet, hogy a közeljövőben most sem fog semmi történni, de a következő néhány évet azzal fogjuk tölteni, hogy például ezt a problémát a napirenden tartjuk, és próbálunk elérni valamit. A műszaki-természettudományos oktatás körüli problémáknak a gazdasági következményei annyira nyilvánvalók, hogy ha felelősséget érzünk az ország iránt, akkor egyszerűen kötelességünk, hogy az ügyet felszínen tartsuk, még akkor is, ha bizonyosan nem úgy fogunk felébredni hétfőn, hogy óriási programok indultak el, jönnek hozzánk a döntéshozók, itt sorakoznak politikusok jótanácsért az ajtónk előtt.

Azt gondolom egyébként, hogy a civil társadalomnak általában is az a dolga, hogy a saját értékeit próbálja meg megfogalmazni, és mondja addig, amíg el nem ér valamit. Én úgy gondolom, hogy az ilyen szervezetek mint a MISZ ezt kell, hogy képviseljék. Mi kell, hogy legyünk – most a mi alatt értem az ilyen fajta civil szervezeteket – az a típusú gerince egy társadalomnak, amelyik nem hajlik meg, éveken keresztül egyenesen tud haladni, megy abba az irányba, amit a közösség nevében jónak képzeli. Ennek egy hétköznapi lefordítása az, hogy most azonosítottunk egy problémát és ezzel kiemelten kívánunk foglalkozni.

Összefoglalás, válasz és zárszó helyett én csak ennyit szeretnék a tisztelt közgyűléssel megosztani és szeretném még emlékeztetni magunkat arra, hogy még van egy kötelezettségünk, hiszen a felügyelő bizottság jelentését meg kell vitatnunk, illetve el kell fogadnunk, úgyhogy kérem is Papanek Gábor urat, aki az FB elnöke, hogy tegye meg előterjesztését.

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG SZÓBELI KIEGÉSZÍTÉSE

Dr. Papanek Gábor, az FB elnöke

– Köszönöm, Elnök úr. Rendhagyó leszek, néhány tömondatot fogok csak mondani.

Az első tömondat, hogy a Felügyelő Bizottság elvégezte a munkáját az alapszabálynak és az ezzel kapcsolatos ügyrendünknek megfelelően. Felolvasom a legfontosabb következtetéseinket: A Felügyelő Bizottság összességében jónak ítéli a Magyar Innovációs Szövetség 2007 évi munkáját, gazdálkodását. Ezenkívül javasoltuk is a közgyűlésnek a szövetség beszámolójának az elfogadását, de ez már nem is aktuális.

Indoklásként négy területre kívántunk kitérni. A Szövetség munkájának véleményünk szerint nagyon-nagyon sikeres része volt az Ifjúsági Innovációs és Tehetségkutató Verseny. Azért volt nagyon fontos, mert abszolút egyetértünk a modern szakirodalom mellett még Széchényivel is, aki már tudta, hogy a kiművelt emberfők mennyisége a lényeges, és a Szövetség tehetség-pártolása olyan tevékenység, amely hézagpótló az egész magyar társadalomban. Ilyen típusú nevelési tevékenység nem folyik, nagyon-nagyon lényeges, hogy egy sor fiatal gyereket elindítsunk a sikeres többé-kevésbé műszaki pályán.

A másik tevékenység, amit nagyon fontosnak tartunk és kiemeltünk, az az Innovációs Nagydíj Pályázat. Valójában ez a legfontosabb tevékenysége lenne az Innovációs Szövetségnek, az előző az csak azért fontos, mert más nem végzi, bár állami feladat. Az Innovációs Nagydíj arra hívja fel a társadalom figyelmét, hogy ebben az országban vannak sikeresen innováló vállalatok, nem is kevés. Hihetetlenül fontos tevékenység szintén, sokkal nagyobb visszhangjának kellene lennie. Ha a társadalom elfogadná ezt a tevékenységet, akkor nem kéne vitatkoznunk azon, hogy melyek a sikeres vállalatok.

Két megjegyzést fűzök ehhez hozzá, mind a kettő a saját megjegyzésem és ezért elnézést kérek a Bizottság két további tagjától, de a Közgyűlésen elhangzottak alapján ezt a két reflexiót megteszem. Az első: Peter Drucker vizsgálta meg néhány évvel, egy bő évtizeddel ezelőtt az amerikai innovációs tevékenységeket, és megállapította, hogy a legsikeresebb innovációk jelentős része nem, vagy minden esetre nem csak műszaki tevékenység, legalább ilyen fontos benne a menedzsment innováció.

Mindenképp fontos tehát, hogy amikor a társadalomtudományi oktatást fejlesztjük, akkor ne felejtjük el a hallgatókat a vezetésre is oktatni. A második nagyon lényeges megjegyzés ebben a témakörben: idén tavasszal Észak-Magyarországon végeztünk egy vizsgálatot azzal kapcsolatban, hogy milyen diplomásokat kívánnak a munkavállalók. És természetesen alapvetően mérnököket kívántak, csak hogy néhány jelzöt hozzátettek a mérnök szóhoz. Az egyik jelző: angolul tudó, nyelveket tudó mérnökökre van szükség, s nem állíthatom, hogy a magyar műszaki felsőoktatásban eddig kellően figyelembe vették ezt a kívánalmat. A másik pedig: szeretnénk olyan mérnököket kapni, akik el tudják adni a termékeiket, ami azt jelenti, hogy a mérnöknek illik kellő közgazdasági felkészültséget is adni annak érdekében, hogy ki tudja elégíteni a vállalatok igényeit.

A MISZ harmadik tevékenysége, amit nagyon fontosnak ítéltünk, a Hírlevél. Hihetetlen gazdag információ mennyiséget ad azoknak, akik végigolvassák. Itt tettünk egy „kritikai” megjegyzést, kértük, hogy támogassák az olvasókat abban, hogy könnyebben tájékozódjanak a Hírlevélben. Azóta meg is próbálták megvalósítani javaslatunkat. És a negyedik és egyben utolsó tevékenység, amit kiemeltünk, az az állammal való kapcsolat. A közgyűlési beszámolóban is elhangzott, hogy igen sok állásfoglalást, tanácsot, megjegyzést továbbítottunk az államigazgatás felé, amelyeknek óriási munka volt az összeállítása, és többségében színvonalasnak is ítéltük őket. Ebben az esetben azonban teljesen egyértelműen és világosan leszögeztük azt is, hogy ezek nagyjából a falra hányt borsó történetei, s nem vagyunk biztosak abban, hogy ezt az Innovációs Szövetség hibájául kell felróni.

Ehhez is hozzátesszük egy megjegyzést: két éves nagy európai uniós kutatás keretében vizsgáltuk meg, hogy hogyan néz ki az innováció politika néhány jó, sikeres nyugati régióban, meg néhány keleti térséget is megnéztünk. És teljesen egyértelmű volt, hogy a sikeres országokban az innovációs politika alulról építkezik. Olyan innovációknak a megvalósítását támogatja, amit alul meg akarnak valósítani.

Az előbb már elhangzott a megjegyzés arról, hogy a Közgazdasági Társaság egy rendezvényén a résztvevők kötelezték volna az államigazgatásban dolgozókat a szakmai konferenciák látogatására, ami igen nagy derűtséget okozott ott is. Ezért kifejezem az egyetértésemet azzal, hogy nem helyes, ha az állami vezetők megjelennek a szakmai összejöveteleken, megtartják az előadást és utána elmennek anélkül, hogy meghallgatnák a hallgatók megjegyzéseit. Ezek a rendezvények adnának ugyanis módot nekik arra, hogy informálódjanak a társadalomnak a támogatásra méltó törekvéseiről (és elvárásairól), s növeljék a politika sikerességeit. Köszönöm a figyelmüket.

ÁLLÁSFOGLALÁS

Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke

Köszönöm szépen. Elnézést kérek, hogy az improvizált sorrendek miatt valójában úgy fogadta el a közgyűlés a beszámolót, hogy ahhoz nem volt módjában hozzáfűzni a javaslatát a felügyelő bizottságnak, de a felügyelő bizottságnak a jelentését is a közgyűlésnek el kell fogadnia, ezért most kérdezem azt, hogy a felügyelő bizottság jelentéséhez van-e valakinek hozzáfűzni valója. Hogyha nincsen, akkor kérem, hogy nyílt szavazással szavazzunk arról, hogy elfogadjuk-e a Felügyelő Bizottság jelentését. Köszönöm. Ki tartózkodott? Egy tartózkodás. Ki szavaz ellene? Tehát megállapítom, hogy egy tartózkodással elfogadtuk a felügyelő bizottságnak a jelentését.

Ezzel, tisztelt közgyűlés, hölgyeim és uraim, a programunk végéhez értünk. Engedjék meg, hogy meghívjam Önöket egy fogadásra és egyben szeretném felhívni a sajtónak még véletlenül itt maradt képviselőinek a figyelmét arra, hogy a szokásos módon külön sajtóesemény nincsen, de azt gondolom, hogy bárki a szövetség tagjai közül, az elnökségből rendelkezésre áll, ha valamilyen kérdés van, keressék meg személyesen az illetőt, aki itt fog tartózkodni. Köszönöm szépen még egyszer azt, hogy elfáradtak, elfáradtatok ide és kellemes hétvégét kívánok.